

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

**Голова Правління
ЗАТ СК «Гарант-Система»**

_____ **Петренко О.П.**

«05» листопада 2007 р.

П Р А В И Л А
добровільного страхування майна
(іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6
Закону України “Про страхування”)

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. На підставі цих Правил добровільного страхування майна (іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України “Про страхування”) (далі по тексту - Правила) Закрите акціонерне товариство «Страхова компанія «Гарант-Система» (далі по тексту - Страховик) укладає Договори страхування майна (далі по тексту - Договори страхування) на випадок втрати, повного знищення або пошкодження майна внаслідок аварії водопровідної, каналізаційної або опалювальної системи, а також системи пожежегасіння, технологічної аварії, наїзду рухомої техніки та протиправних дій третіх осіб (крадіжка, грабіж, розбій, умисне знищення або пошкодження майна) з юридичними особами або дієздатними фізичними особами (далі по тексту - Страхувальники).

1.2. Страхувальниками можуть бути будь-які дієздатні фізичні особи та юридичні особи усіх форм власності, які володіють, користуються або розпоряджаються майном на правах власності, оренди, або на інших законних підставах.

1.3. Згідно з цивільним законодавством України, Законом України "Про страхування", ці Правила регулюють відносини між Страховиком та Страхувальником з приводу страхування на випадок завдання матеріального збитку внаслідок втрати, повного знищення або пошкодження майна Страхувальника при настанні визначених Договором страхування подій (страхових ризиків).

1.4. За Договором страхування майна іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України “Про страхування”) Страховик зобов’язується за обумовлену в Договорі плату (страховий платіж), при настанні передбаченої в Договорі страхування події (страхового випадку), здійснити виплату страхового відшкодування в межах обумовленої Договором страхування страхової суми у відповідності до умов Договору страхування.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону і пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном.

2.2. На страхування за цими Правилами приймається майно, яке належить Страхувальнику на правах власності, а також майно, яким Страхувальник розпоряджається та/або користується за договором найму, оренди, лізингу, переробки, ремонту, комісії, зберігання або застави.

2.3. На страхування приймаються наступні види майна:

- будинки, будівлі, будівельні споруди, тимчасові споруди тощо;
- верстати, обладнання, устаткування, інвентар;
- комбайни, трактори, електрокари, автотранспортувачі, перевантажувачі, портальні крани, крани та інші самохідні механізми, які виконують транспортні, тяглові, збиральні та інші роботи;
- товарно-матеріальні цінності;
- продукція в процесі виробництва та обробки;
- майно, отримане Страхувальником внаслідок законних договірних відносин;
- обладнання приміщень;
- житлові будинки, квартири, дачні (садові) будинки та господарські будівлі, які знаходяться на земельній ділянці;
- предмети інтер'єру, споживання, елементи оздоблення та обладнання квартир;
- інше рухоме майно.

Будівлями в цьому контексті є всі будівельні споруди (виробничі, адміністративні, соціально-культурного призначення та громадського користування), збудовані з цегли, каменю, бетону або є суцільнометалічними конструкціями.

Тимчасові споруди, намети та інші підсобні приміщення, споруджені для проміжних цілей, страхуються тільки в тому разі, якщо це передбачено особливими умовами Договору страхування.

Господарські будівлі в цьому контексті:

- гаражі, навіси, криті площі, склади, огорожі (захисні засоби) тощо.

Споруди в цьому контексті:

- комунікації, системи, апарати, верстати, передаточні механізми та силові машини, інші механізми та пристрої виробничо-технологічного циклу за умови, що всі їхні елементи розташовані в тому технологічному зв'язку між собою та використовуються для тих речовин та матеріалів, які відображені в технічному регламенті, монтажно-технічних схемах та інших документах, які описують виробничий цикл.

Товарно-матеріальні цінності в цьому контексті:

- продукція, сировина, матеріали як власні, так і придбані Страхувальником з метою їх переробки, а також запаси товарів на складах, у магазинах, в незавершеному виробництві.

2.4. Страховик може укладати Договори страхування на час проведення експериментальних або дослідницьких робіт або експонування на виставці, коли майно страхується на час, який визначається з моменту, коли воно було взято з постійного місцезнаходження підприємства, для упаковки з метою подальшого транспортування до місця проведення випробувань або експонування і впродовж періоду тимчасового складування, випробування, експонування та обратного транспортування до тих пір, поки це майно не буде встановлено на його постійне місцезнаходження у пункті, зазначеному у Договорі страхування.

2.5. Застрахованим може бути як все майно Страхувальника (як цілісний майновий комплекс), так і його окрема частина.

2.6. Договором страхування може бути передбачено також відшкодування наступних витрат, які він повинен здійснити при настанні страхових випадків, а саме:

2.6.1. витрати на заходи по розбиранню і/або переміщенню будівель, споруд, технічних засобів, обладнання на нове місце, виконані для рятування майна і/або з метою зменшення збитків.

2.6.2. витрати по прибиранню вказаної у Договорі страхування території від уламків (залишків) майна, яке постраждало внаслідок страхового випадку. Необхідність витрат, перерахованих у пункті 2.6. цих Правил, визначається Страховиком.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ СТРАХОВИХ СУМ. ФРАНШИЗА

3.1. Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

3.2. Розмір страхової суми визначається Договором страхування під час укладання Договору страхування або внесення змін до Договору страхування за домовленістю між Страховиком і Страхувальником.

3.3. При страхуванні майна, розмір страхової суми визначається виходячи з розміру дійсної (ринкової) або балансової вартості майна, але не може бути вище суми, що відповідає розміру дійсної вартості цього майна з врахуванням зносу на час укладання Договору страхування.

Під дійсною вартістю розуміється вартість майна з урахуванням зносу на час укладання Договору страхування.

3.4. Страхова сума може бути встановлена по окремому страховому випадку, групі страхових випадків, Договору страхування у цілому, а також окремо по кожній одиниці застрахованого майна або по їх сукупності, вказаних в Договорі страхування.

3.5. В Договорі страхування за згодою сторін можуть бути встановлені граничні суми виплат (ліміти відповідальності) як на окремі види застрахованого майна, так і на окремі види страхових ризиків або по кожному страховому випадку.

3.6. За бажанням Страхувальника майно може бути застраховане у визначеному відсотку (частці) від його балансової або договірної вартості.

3.7. Страхова сума у зв'язку із зміною вартості майна (інфляція, індексація) під час дії Договору страхування може бути збільшена за бажанням Страхувальника на підставі його письмової заяви. Додаткові страхові платежі в цьому випадку нараховуються за строк, що залишився до закінчення дії Договору страхування. До діючого Договору у цьому випадку оформлюється додаткова угода, в якій відображаються зазначені зміни, та яка стає невід'ємною частиною Договору страхування.

3.8. В Договорі страхування за домовленістю Сторін може бути передбачена франшиза (умовна та/або безумовна) - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування.

При встановленні умовної франшизи Страховик звільняється від відповідальності за збиток, якщо його розмір не перевищує франшизу.

При встановленні безумовної франшизи відповідальність Страховика визначається розміром збитку за відрахуванням франшизи.

Франшиза визначається за згодою сторін при укладанні Договору страхування у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

4.1. Страховий ризик – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

4.2. Умовами Договору страхування можуть бути визначені наступні страхові ризики:

4.2.1. аварія водопровідної, каналізаційної або опалювальної системи, а також системи пожежегасіння;

4.2.2. технологічна аварія;

4.2.3. наїзд рухомої техніки;

4.2.4. протиправні дії третіх осіб (крадіжка, грабїж, розбій, умисне знищення або пошкодження майна).

4.3. Страховий випадок - подія, передбачувана Договором страхування, яка відбулась і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу.

4.4. Страховими випадками згідно з цими Правилами є втрата, повне знищення або пошкодження застрахованого майна внаслідок:

4.4.1. аварії водопровідної, каналізаційної або опалювальної системи, а також системи пожежегасіння, за винятком пошкодження водою з автоматичних спринклерних систем пожежегасіння.

Зазначеними вище системами вважають прокладені в будівлі водоносні установки, включаючи підводи та відводи, а також інше обладнання, міцно пов'язане з трубопровідною системою водопостачання.

При цьому відшкодовуються прямі збитки від пошкодження або знищення застрахованого майна, що виникли внаслідок впливу водопровідної води через аварію однієї з перерахованих вище систем.

Якщо Договором страхування не передбачено інше, відшкодовуються також такі витрати Страхувальника:

- витрати на усунення поломок трубопроводів даних систем, які знаходяться безпосередньо в застрахованих будівлях, при цьому при необхідності заміни труб відшкодовуються витрати, які не перевищують вартості заміни двох погонних метрів пошкодженої ділянки труб;
- витрати на усунення збитків від замерзання зазначених трубопроводів, а також сполучених безпосередньо з ними апаратів та приладів, таких як вентиля, баки, ванни, радіатори, опалювальні котли, бойлери тощо;
- витрати по розморожуванню зазначених трубопроводів;
- витрати по розчищенню застрахованих приміщень після страхового випадку.

4.4.2. технологічної аварії.

При цьому відшкодовується прямий збиток від пошкодження або знищення застрахованого майна внаслідок технологічної аварії на підставі висновків комісії по розслідуванню причин та наслідків такої аварії.

4.4.3. наїзду рухомої техніки.

При цьому відшкодовується прямий збиток від пошкодження або знищення застрахованого майна внаслідок зіткнення з цим майном або наїзду на це майно технічними засобами для пересування яких використовуються будь-які види енергії, що рухаються під керуванням або без керування людини, та незалежно від того, контролюються людиною чи ні такі засоби в момент зіткнення або наїзду.

4.4.4. протиправних дій третіх осіб: крадіжка, грабіж, розбій, умисне знищення або пошкодження майна.

При цьому відшкодовується прямий збиток від втрати, повного знищення або пошкодження застрахованого майна внаслідок скоєння вищезазначених протиправних дій третіх осіб.

Протиправні дії третіх осіб визнаються такими згідно з чинним законодавством України при наявності документів та рішень уповноважених державних органів.

4.5. Страхувими випадками визнаються події, які сталися в період дії Договору страхування. Якщо страховий випадок, який настав у термін дії Договору, стався з причин, які були або почали діяти до дати набуття чинності Договором страхування, страхове відшкодування підлягає виплаті лише в тому разі, якщо Страхувальнику нічого не було відомо про причини, які привели до такого страхового випадку.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ. ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Не є страховим випадком, якщо інше не передбачено Договором страхування, втрата, пошкодження або повне знищення застрахованого майна внаслідок:

5.1.1. застосування атомної зброї, впливу проникаючої радіації, радіоактивного забруднення будь-яким ядерним паливом або відходами внаслідок згоряння ядерного палива: в цьому винятку мається на увазі самопідтримуючий процес ядерного поділу;

5.1.2. військових дій, військових маневрів або інших військових заходів, вторгнень, нападів зовнішнього ворога, військових дій будь-якого роду (незалежно від оголошення війни), громадянської війни та безладь;

5.1.3. громадянської війни, народних заворушень різного роду та страйків, заколоту, воєнних або цивільних повстань, бунту, заворушень, революцій, узурпування влади, воєнних переворотів, воєнного положення або інших подій, внаслідок яких оголошується та підтримується воєнне положення або стан блокади;

5.1.4. навмисних дій або бездіяльності Страхувальника, що призвели до настання страхового випадку;

5.1.5. конфіскації, націоналізації та інших подібних заходів політичного характеру, які здійснюються за розпорядженням військової чи цивільної влади та/або політичних організацій, знищення майна за наказом цивільних, воєнних влад або митниці за місцем знаходження застрахованого майна;

5.1.6. халатного ставлення Страхувальника до застрахованого майна, управління цим майном особою, що знаходилась у стані токсичного, наркотичного або алкогольного сп'яніння, або особою, яка не має на це права, підтвердженого відповідними документами;

5.1.7. умисного злочину з боку Страхувальника або осіб, що знаходяться із Страхувальником у трудових відносинах;

5.1.8. протизаконних дій або бездіяльності державних органів, органів місцевого самоврядування або посадових осіб цих органів, в тому числі внаслідок виконання вищевказаними органами та посадовими особами розпоряджень, які не відповідають законодавству України;

5.1.9. використання застрахованого майна не за прямим призначенням, використання застрахованого майна у навчальних, випробувальних цілях, для змагань;

5.1.10. використання застрахованого майна при наявності технічної несправності, порушення норм техніки безпеки та нормативів і положень діючого законодавства щодо проведення технічних оглядів;

5.1.11. дії природнього характеру - корозії, старіння, зносу;

5.1.12. актів тероризму, що в цьому випадку припускає використання насильства з політичною метою;

5.1.13. забруднення або зараження навколишнього середовища за винятком випадків, коли вони спричинені наслідками страхового випадку або страховим випадком.

У будь-якому разі, коли Страховик відмовляє, відповідно до Договору страхування, у виплаті страхового відшкодування на підставі одного з перерахованих у пункті 5.1. цих Правил винятків, тягар доказів зворотнього лежить на Страхувальнику.

5.2. Страховик не несе відповідальності (не відшкодовуються Страховиком відповідні збитки) за пошкодження та знищення завдані :

5.2.1. комбайнам, тракторам, електрокара, автотранспортом, перевантажувачам, кранам та іншим самохідним механізмам, які виконують транспортні, тяглові, збиральні та інші роботи, включаючи додаткове устаткування, причепи, якщо вони знаходяться за межами території страхування, зазначеної в Договорі страхування;

5.2.2. тій частині застрахованого майна, яка використовується в режимі, який відрізняється від звичайного, під час будь-якого ремонту, випробування, настройки, технічного обслуговування. Це обмеження не розповсюджується на інше застраховане майно;

5.2.3. будь-якій частині електричного устаткування або установки, яка постраждала внаслідок прямого витoku електроенергії або надмірного навантаження мережі, або через коротке замикання, перевантаження;

5.2.4. майну Страхувальника, проданому з будь-якими умовами, переданому в повне господарське розпорядження або в розстрочку після того, як це майно було передане покупцеві;

5.2.5. енергетичним, телекомунікаційним, передавальним або розподільним лініям;

5.2.6. підвалинам будівель, несучим стінам, обладнанню та бойлерам, якщо їх підвалини знаходились нижче від підвального поверху або земляної поверхні у випадку відсутності підвалу;

5.2.7. підземним трубам, димоходам, водостокам;

5.2.8. майну у зв'язку із застосуванням вибухових речовин (динаміт, тротил тощо) та інших хімічних сполук або суміші речовин, здатних до швидкої екзотермічної реакції, яка супроводжується виділенням великої кількості тепла або газів, спеціально призначених для проведення вибухів у тій чи іншій формі, або для екзотермічних реакцій в режимі теплового вибуху для саморозповсюджувального високотемпературного синтезу, спалювання з метою отримання енергії тощо;

5.2.9. майну при обробці вогнем, теплом, іншому термічному впливі на майно з метою переробки або з іншою метою (сушіння, варіння, прасування, коптіння, смаження, гаряча обробка, плавлення, деструкція, піроліз тощо);

5.2.10. майну при пошкодженні тиском, який виник внаслідок вибуху, а також обробці вибухом або тиском з виробничою або іншою метою (зварювання вибухом, нанесення покриття ударною хвилею, зміцнення матеріалів вибухом, пересування вибухом, синтез речовини під час вибуху, вибухи в камерах згоряння двигунів різного типу, штамповка тиском, лиття під тиском тощо);

5.2.11. майну внаслідок навмисних дій або недбалості Страхувальника (в тому числі з метою збільшення розміру страхового відшкодування);

5.2.12. майну наслідок випадку, якщо його безпосередньою причиною було порушення встановлених законом або іншими нормативними актами правил техніки безпеки, технологій виробництва або інших встановлених нормативів, а також невиконання розпоряджень Страховика або порушення положень цих Правил;

5.2.13. майну при неминучих в процесі роботи або тих, що витікають з неї, випадків samozапалювання, бродіння, гниття, корозії, природнього зносу або інших природних властивостей окремих предметів та матеріалів;

5.2.14. майну під впливом дій гризунів, паразитів, комах, грибка;

5.2.15. майну внаслідок крадіжки або розкрадання цього майна під час або після страхового випадку.

5.3. Не відшкодовуються Страховиком непрямі збитки, а саме збитки:

5.3.1. які є наслідком подій, яким не можна запобігти у процесі роботи підприємства або подій, що із них природньо впливають (корозії, гниття, природнього зносу або інших природних властивостей окремих предметів);

5.3.2. пов'язані з вимушеним простоем або перервою у виробництві, яка сталася внаслідок пошкодження, знищення або викрадення застрахованого майна, а саме з поточними витратами Страхувальника по продовженню господарської діяльності, тобто витратами, яких Страхувальник продовжує неухильно зазнавати в період перерви у виробництві, а саме:

5.3.2.1. виплата заробітної платні робітникам та службовцям;

5.3.2.2. сплата платежів органам соціального страхування та аналогічні їм платежі;

5.3.2.3. плата за оренду приміщень, устаткування або іншого майна, орендованого Страхувальником для ведення господарської діяльності, якщо за умовами договору оренди платежі підлягають сплаті незалежно від факту пошкодження або знищення орендованого майна;

5.3.2.4. сплати податків та зборів, які підлягають сплаті незалежно від обороту та результатів господарської діяльності підприємства; податків на продаж, з обороту, інші аналогічні їм податки та збори, мито, надзвичайні податки та збори;

5.3.2.5. виплата процентів за кредитами або іншими залученими коштами, якщо ці кошти залучалися для інвестицій в тій галузі застрахованої діяльності, яка була припинена через настання страхового випадку, передбаченого умовами страхування;

5.3.2.6. амортизаційні відрахування за нормами, встановленими для підприємства Страхувальника;

5.3.2.7. витрати по операціях, які не мають безпосереднього відношення до господарської діяльності Страхувальника;

5.3.2.8. виплата ліцензійних та авторських винагород, винагород винахідникам, сплата страхових премій;

5.3.2.9. витрати на перевезення товарів, які відправляє Страхувальник, та пов'язані з цим витрати;

5.3.2.10. сплати неустойки, штрафів, пені за невиконання договірних зобов'язань Страхувальником перед партнерами;

5.3.2.11. втрата прибутку від господарської діяльності.

5.4. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, за страховим ризиком, передбаченим пунктом 4.4.1. цих Правил не відшкодовуються:

- збитки щодо ремонту та(або) заміні, а також розморожуванню трубопроводів та інших частин водопровідної, каналізаційної, опалювальної систем та системи пожежегасіння, які знаходяться за межами застрахованих споруд та приміщень;

- збитки, завдані машинам, устаткуванню, котлам та електросиловим установкам, які використовуються для промислових цілей;

- збитки від пошкоджень майна гарячим або конденсованим паром при поломці цих систем;
- збитки, завдані товарам на складі, якщо вони зберігаються в підвальних та напівпідвальних приміщеннях на відстані не менше 20 см від підлоги;
- збитки, які виникли до початку дії Договору страхування, але виявлені після його вступу в силу.

5.5. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, за страховим ризиком, передбаченим пунктом 4.4.4. цих Правил не відшкодовуються збитки, що виникли внаслідок:

- дії вогню від пожежі, що є наслідком підпалу;
- дії води і/або інших рідин, які розповсюджуються з резервуарів, гідравлічних систем і сантехнічної арматури, пошкоджених внаслідок протиправних дій третіх осіб;
- вибуху, якщо вибух не був викликаний навмисним підриванням вибухових пристроїв та/або запасів.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Договір страхування укладається на строк до одного року, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

6.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

6.3. Договір страхування діє на території України, якщо інше не передбачено Договором страхування. Страховиком можуть встановлюватись обмеження по території дії Договору страхування та інші обмеження, які зазначаються у Договорі страхування.

7. ПОРЯДОК УКЛАДЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Договір страхування укладається на підставі заяви Страхувальника. При цьому Страхувальник також має надати технічну документацію на майно, про страхування якого укладається Договір страхування, а також довідку про балансову вартість майна (якщо страхування здійснюється за балансовою вартістю), договір оренди або інший документ, який дає право користування майном, якщо Страхувальник не є власником майна, а також всю інформацію про відомі йому виробничі ризики, такі як небезпечні властивості використовуваних та отримуваних речовин та матеріалів, небезпечні виробничі процеси та операції, небезпечне обладнання та інші аналогічні відомості.

7.2. Для укладення Договору страхування Страхувальник повинен на вимогу Страховика надати останньому можливість оглянути майно, про страхування якого укладається Договір. Під час огляду Страховик на підставі поданих документів звіряє реєстраційні номери, номери агрегатів та інших частин, комплектність тощо, наявність пошкоджень майна, після чого Страховик протягом 5-ти робочих днів приймає і повідомляє Страхувальника про прийняте рішення щодо укладення Договору страхування та розміру страхового платежу.

7.3. За бажанням Страхувальника Договір страхування може бути укладений з включенням одного, декількох або всіх ризиків, передбачених в пункті 4.2. цих Правил.

7.4. Для укладання Договору страхування Страхувальник-фізична особа надає Страховику заповнений опитувальний листок за формою, встановленою Страховиком, та довідку-опис майна з зазначенням страхової суми по кожній одиниці майна, що береться на страхування.

7.5. Для укладання Договору страхування Страхувальник-юридична особа надає Страховику заповнений опитувальний листок за формою, встановленою Страховиком, та довідку-опис майна з зазначенням страхової суми по кожній одиниці майна, що береться на страхування.

Зазначені документи повинні бути підписані керівником підприємства - Страхувальника (його заступником), головним бухгалтером та засвідчені печаткою Страхувальника.

7.6. Страхувальник несе відповідальність за достовірність інформації, яку він надає. У випадку надання заздалегідь недостовірних даних при настанні страхового випадку Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

7.7. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.8. Договір страхування складається у двох примірниках, які мають однакову юридичну силу і знаходяться по одному примірнику у кожній із сторін Договору страхування. Договір страхування може бути складений також у трьох примірниках, які мають однакову юридичну силу і знаходяться по одному примірнику у кожній із сторін Договору страхування та у особи, на користь якої укладено Договір страхування (власник майна – орендодавець, заставодержатель застрахованого майна тощо).

7.9. Факт укладення Договору страхування може посвідчуватись страховим полісом (свідоцтвом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОРІН

8.1. Страховик має право:

8.1.1. з дня проведення страхової виплати вимагати її повернення, якщо на те виникнуть підстави, передбачені чинним законодавством України або умовами Договору страхування та цих Правил;

8.1.2. перевіряти достовірність наданих йому Страхувальником відомостей та вимагати від Страхувальника виконання умов Договору страхування;

8.1.3. проводити огляд та експертизу майна, яке береться на страхування;

8.1.4. перевіряти дотримання норм техніки безпеки, технології виробництва в частині забезпечення безпеки виробництва, інших встановлених нормативів та власних розпоряджень, а також правильність повідомлених Страхувальником даних;

8.1.5. робити додаткові запити про відомості, пов'язані зі страховим випадком, у правоохоронні органи, органи пожежного нагляду, медичні установи, інші організації, які мають інформацію про обставини страхового випадку;

8.1.6. відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених чинним законодавством, а саме:

- навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту

майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

- вчинення Страхувальником-фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку;
- подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;
- отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;
- несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховикові перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;
- інші випадки, передбачені законом.

8.1.7. якщо це передбачено Договором страхування - відмовити у виплаті страхового відшкодування згідно з розділом 5 цих Правил;
Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо це не суперечить закону, зокрема:

- якщо Страхувальник не повідомив у встановлений термін про пошкодження, загибель, знищення майна, внаслідок чого неможливо визначити обставини події та фактичний розмір збитку;
- якщо факт настання страхового випадку, який вимагає втручання компетентних органів, документально не підтверджений відповідними органами;
- якщо будь-хто з керівних працівників Страхувальника буде засуджений в порядку, передбаченому кримінальним законодавством за навмисне завдання шкоди застрахованому майну або за підробку, обман чи шахрайство при визначенні причин та розміру збитку. Після вступу такого вироку у законну силу звільнення Страховика від зобов'язання виплачувати страхове відшкодування вважається остаточним;
- якщо Страхувальник надасть свідомо неправдиву або неповну інформацію, допустить її викривлення або приховає будь-які факти про ризик чи будь-які матеріали про зміну рівня ризику, і це потягне за собою неправильну оцінку ризику з боку Страховика при укладанні Договору страхування або збільшить ступінь ризику протягом чинності Договору страхування, то Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування або його частини, якщо Страхувальник не доведе, що така невірогідність, неповнота або викривлення мали місце не з його вини.

8.1.8. при наявності сумнівів в підставах щодо виплати страхового відшкодування відстрочити її до отримання підтвердження або спростування цих підстав у випадках, передбачених пунктом 11.6. цих Правил;

8.1.9. у своїх діях керуватися документами слідчих органів, суда, висновками органів пожежної охорони, гідрометеорологічної служби та іншою інформацією компетентних органів щодо причин настання страхового випадку та розміру збитків;

8.1.10. під час дії Договору страхування внести зміни до умов Договору шляхом укладання додаткової угоди до діючого Договору страхування відповідно до умов Розділу 13 цих Правил.

8.1.11. достроково припинити дію Договору страхування за умовами, передбаченими розділом 14 цих Правил;

8.1.12. у будь-який час протягом терміну дії Договору страхування перевіряти стан майна, взятого на страхування;

8.1.13. за погодженням зі Страхувальником передати право здійснення нагляду та інспекції майна, взятого на страхування, іншим організаціям, які мають право здійснювати такий нагляд.

8.2. Страховик зобов'язаний:

8.2.1. ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;

8.2.2. протягом 2-х робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати страхового відшкодування;

8.2.3. відповідно до Договору страхування після отримання повідомлення про страховий випадок за свій рахунок провести експертизу по визначенню суми збитку знищеного, пошкодженого, викраденого майна;

8.2.4. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасну виплату страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;

8.2.5. при відмові у виплаті страхового відшкодування повідомити Страхувальнику (Вигодонабувачу) обґрунтовані причини відмови у письмовій формі.

8.2.6. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору;

8.2.7. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна переукласти з ним Договір страхування;

8.2.8. не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика.

8.3. Страхувальник має право:

8.3.1. на отримання страхового відшкодування у разі настання страхового випадку в розмірі прямого дійсного збитку в межах страхової суми з урахуванням конкретних умов Договору страхування;

8.3.2. при укладанні Договору страхування призначити фізичних осіб або юридичних осіб (Вигодонабувачів), які можуть зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також змінювати їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування;

8.3.3. на зміну умов Договору страхування за згодою сторін згідно з розділом 13 цих Правил. При цьому укладається додаткова угода між Страховиком та Страхувальником;

8.3.4. Достроково припинити дію Договору страхування згідно з умовами Розділу 14 цих Правил;

8.3.5. на отримання дублікату Договору страхування, страхового свідоцтва (полісу, сертифікату) у разі втрати оригіналу;

8.3.6. у випадку незгоди з результатами експертизи щодо наслідків страхового випадку, оскаржити результати в судовому порядку та провести повторну експертизу. При цьому витрати на повторну експертизу несе Страхувальник.

8.4. Страхувальник зобов'язаний:

8.4.1. при укладанні Договору страхування надати інформацію Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі

інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику, зокрема: про факти реконструкції виробництва; заміни сировини, речовин, матеріалів, які використовуються; зміни послідовності технологічних операцій, схеми та режиму процесів; припинення виробництва або суттєвої зміни його характеру; пошкодження або знищення застрахованого майна незалежно від того, чи підлягають такі збитки відшкодуванню Страховиком тощо. Інформацію надавати в письмовому вигляді за підписом керівника Страхувальника (якщо Страхувальник є юридичною особою), якщо це передбачено Договором страхування.

8.4.2. своєчасно вносити страхові платежі (в обсягах та в терміни, встановлені Договором страхування).

Якщо це передбачено Договором страхування, Страхувальник несе майнову відповідальність за несвоєчасну сплату страхового платежу шляхом сплати неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається Договором страхування або законом;

8.4.3. при укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета Договору;

8.4.4. протягом 24-х годин (не враховуючи вихідні та святкові дні) повідомити Страховика про настання страхового випадку (якщо інше не передбачено умовами Договору страхування) будь-яким доступним йому засобом, який дозволяє об'єктивно зафіксувати факт повідомлення.

8.4.5. вживати всі необхідні заходи по запобіганню та зменшенню збитків при настанні страхового випадку;

Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника, зокрема, обов'язки:

8.4.6. дотримуватись інструкцій по зберіганню, експлуатації і обслуговуванню застрахованого майна, а також використовувати його тільки за прямим призначенням. Утримувати застраховане майно у відповідності з правилами протипожежної безпеки та іншими правилами та інструкціями по його експлуатації, виконувати вимоги наглядових органів.

8.4.7. у випадку крадіжки застрахованого майна, а також знищення або пошкодження внаслідок протиправних дій третіх осіб, негайно сповістити правоохоронні органи. В цьому випадку огляд застрахованого майна, а також місця де воно знаходилось до страхового випадку повинно здійснюватись тільки в присутності представників Страховика та представників правоохоронних органів;

8.4.8. зберігати до прибуття представників Страховика та правоохоронних органів пошкоджене або знищене (його залишки) застраховане майно в тому стані, в якому воно було після настання страхового випадку.

8.4.9. ставитися до застрахованого майна так, ніби воно не є застрахованим;

8.4.10. дотримуватися конфіденційності у стосунках зі Страховиком, не допускати передавання третім особам інформації, яка є комерційною таємницею Страховика;

8.4.11. не вживати самостійно ніяких заходів щодо висування регресного позову до осіб, винних у завданні збитку, та передати право на вимогу регресу Страховику;

8.4.12. письмово повідомити Страховика про реорганізацію або ліквідацію;

8.4.13. надати за вимогою Страховика дані бухгалтерського обліку та звітності на підставі первинних бухгалтерських документів (інвентарних карток обліку основних засобів, платіжних вимог, рахунків-фактур, накладних, розпоряджень про внутрішнє переміщення застрахованого майна, книг залишків товарно-матеріальних цінностей), інвентаризаційних залишків невикористаних матеріалів;

8.4.14. повернути Страховику у 5-ти денний термін виплачене страхове відшкодування за крадіжку застрахованого майна, якщо воно було повернуто Страхувальнику, а також повернути Страховику страхове відшкодування за пошкоджене або знищене майно, якщо збиток Страхувальнику компенсований повністю особою винною в настанні страхового випадку.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.

9.1. У випадку знищення, пошкодження або крадіжки застрахованого майна Страхувальник повинен негайно повідомити про це компетентні органи.

9.2. Не пізніше однієї доби (не враховуючи вихідні та святкові дні) повідомити Страховика про знищення (втрату) або пошкодження застрахованого майна будь-яким доступним йому засобом, який дозволяє об'єктивно зафіксувати факт повідомлення, вказавши місце, час та обставини настання страхового випадку для того, щоб Страховик мав змогу призначити свого представника для розслідування страхового випадку та визначення розміру збитку. Якщо закінчення терміну дії подачі заяви про пошкодження (знищення, втрату) застрахованого майна випадає на вихідні та святкові дні, то днем закінчення терміну подачі повідомлення вважається перший за ним робочий день.

У разі неможливості здійснення цих заходів Страхувальником, повідомити Страховика про настання страхового випадку може Вигодонабувач.

Несвоєчасне повідомлення Страховика про настання страхового випадку без поважних на це причин надає останньому право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

9.3. При настанні події, яка може бути кваліфікована як страховий випадок, Страхувальник, якщо це передбачено Договором страхування, також зобов'язаний:

9.3.1. вжити всіх можливих заходів для з'ясування причин та наслідків події, що сталася;

8.3.2. по-можливості сприяти Страховику в судовому та позасудовому захисті в разі представлення вимог до винних осіб про відшкодування збитків по страховому випадку;

9.3.3. надати Страховику можливість провести огляд та обстеження пошкодженого застрахованого майна для визначення причин та розміру збитку. Представник Страховика має право почати огляд місця події, не чекаючи письмового повідомлення Страхувальника про збиток. Якщо Страхувальник або його представник відмовляють йому в цій можливості, то Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування;

9.3.4. надати Страховику всю доступну йому інформацію і документацію, яка дозволить йому зробити висновок щодо причин і наслідках страхового випадку, про характер та розмір заподіяного збитку.

9.4. В разі необхідності ремонту застрахованого майна після аварії Страхувальник повідомляє про це Страховика та забезпечує його представнику можливість взяти участь в огляді пошкоджень майна для визначення розміру заподіяних збитків.

9.5. В разі крадіжки, знищення, втрати або пошкодження застрахованого майна надати Страховику копію протоколу, акту та інших документів компетентних та правоохоронних органів (відділу внутрішніх справ, суда, прокуратури, гідрометеорологічної служби та ін.) необхідних для встановлення причин знищення, втрати або пошкодження застрахованого майна та визначення розміру збитків.

9.6. Зберігати до прибуття представників Страховика застраховане майно (його залишки) у тому вигляді, яке воно мало після настання страхового випадку.

9.7. При настанні страхового випадку, передбаченого Договором страхування, Страхувальник зобов'язаний вживати розумних та посильних заходів в обставинах, що

склалися, для зменшення можливих збитків, якщо це передбачено Договором страхування.

Страховик звільняється від відшкодування збитків, якщо вони виникли внаслідок того, що Страхувальник навмисно не вживав розумних та посильних заходів, щоб зменшити можливі збитки.

9.8. Надати Страховику необхідні документи згідно з розділом 10 цих Правил, що підтверджують настання страхового випадку, його причини та розмір збитків.

9.9. Надати Страховикові достовірні дані про обставини страхового випадку, а також іншу необхідну достовірну інформацію на вимогу Страховика.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЯКІ ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.

10.1. Для отримання страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач) надає Страховику такі документи:

- а) заяву про настання страхового випадку із зазначенням обставин, які призвели до цього випадку;
- б) акти, довідки та інші документи з компетентних органів (слідчих органів, органів внутрішніх справ, суду, прокуратури, пожежнагляду, тощо), які свідчать про факт настання страхового випадку, його причини та розмір збитку;
- в) перелік пошкодженого, знищеного або викраденого майна із зазначенням його вартості;
- г) документи слідчих органів, судів, пожежної охорони, гідрометеорологічної служби та інших компетентних органів щодо причин страхового випадку та розміру збитків;
- д) необхідні бухгалтерські документи (виписки з інвентарних книг, рахунки, накладні на придбане майно, виписки з книг складського обліку тощо);
- е) документи, які свідчать про проведені та(або) необхідні витрати на ремонт (відновлення) майна, яке постраждало;
- ж) письмову заяву на виплату страхового відшкодування;
- з) копія або оригінал Договору страхування (страхового свідоцтва);
- и) документ, що посвідчує особу, одержувача страхового відшкодування, а для Страхувальника (Вигодонабувача) фізичної особи - довідку про присвоєння індивідуального податкового номеру;
- к) довіреність від Страхувальника на одержання страхового відшкодування;
- л) інші документи, що зазначені у Договорі страхування.

10.2. Вищезазначені документи Страхувальник подає Страховику в строк не більше 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з дня настання страхового випадку.

У випадку неможливості надати де-які із вищезазначених документів у визначений цим пунктом термін, Страхувальник зобов'язаний письмово повідомити про це Страховика з обов'язковим зазначенням причин неможливості надання необхідних документів.

10.3. При зверненні за виплатою страхового відшкодування Страхувальник зобов'язаний надати Страховику всі документи та вжити всіх заходів, необхідних для здійснення права регресу до особи (осіб), винних у настанні страхового випадку.

Договором страхування передбачається, що якщо Страхувальник відмовиться від права регресу або здійснення цього права виявиться неможливим з його вини, Страховик

звільняється від виплати страхового відшкодування в розмірі, відповідному завданому йому зазначеними вище діями Страхувальника збитку.

У випадку, коли виплата відшкодування вже проведена, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику суму, яка відповідає цьому збитку, в строк, який не перевищує 1-ого місяця з дня отримання виплати.

11. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТ СТРАХОВИХ ВІДШКОДУВАНЬ

11.1. Виплата страхового відшкодування виконується згідно з Договором страхування на підставі заяви Страхувальника і страхового акту (аварійного сертифіката).

Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого збитку, якого зазнав Страхувальник. Непрямі збитки вважаються застрахованими, якщо це передбачено Договором страхування. У разі коли страхова сума становить певну частку вартості застрахованого предмета Договору страхування, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами страхування.

11.2. Загальна сума виплат по одному або більше страховим випадкам, що мали місце під час дії Договору страхування, не може перевищувати страхової суми по Договору страхування. Договір страхування, по якому виплачено страхове відшкодування, зберігає дію до кінця зазначеного у ньому терміну дії в межах різниці між страховою сумою, визначеною Договором та сумою виплаченого відшкодування. Якщо страхове відшкодування виплачено у обсязі повної страхової суми, то Договір страхування припиняється.

11.3. У випадку крадіжки, пошкодження або знищення застрахованого майна розмір страхового відшкодування по кожній одиниці застрахованого майна не може перевищувати розмір страхової суми, який зазначено в Договорі страхування для такого застрахованого майна.

11.4. Страховик виплачує страхове відшкодування тільки після отримання всіх належним чином оформлених документів (розділ 10 цих Правил), які підтверджують факт настання страхового випадку та розмір збитку.

11.5. Виплата страхового відшкодування провадиться протягом 15-ти банківських днів після прийняття Страховиком рішення про виплату (розділ 12 цих Правил).

11.6. Страховик має право відкласти виплату страхового відшкодування до того часу, доки не будуть надані всі необхідні докази, в таких випадках:

11.6.1. якщо він має сумніви в правомірності вимог Страхувальника на отримання страхового відшкодування - до отримання необхідних доказів;

11.6.2. якщо органами внутрішніх справ порушено кримінальну справу проти Страхувальника, уповноважених ним осіб або його представників та ведеться розслідування обставин, які спричинили настання страхового випадку, - до закінчення розслідування;

11.6.3. якщо за фактом знищення, пошкодження або викрадення майна порушено кримінальну справу проти осіб, винних у настанні страхового випадку - до закінчення розслідування (припинення або призупинення порушеної справи).

11.7. Страховик не відшкодовує додатковий збиток, якого зазнав Страхувальник внаслідок не здійснення заходів по спасінню майна під час та після страхового випадку,

забезпеченню належного зберігання майна та запобіганню його подальшому пошкодженню, якщо це спеціально не обумовлено Договором страхування.

Страховальник не має права відмовлятися від майна, яке залишилося після страхового випадку, навіть якщо воно пошкоджене. Залишкова вартість пошкодженого майна підлягає вирахуванню з суми страхового відшкодування.

11.8. Виплата страхового відшкодування провадиться в розмірі фактичного збитку, завданого застрахованому майну, але не більше страхової суми, встановленої Договором страхування.

11.9. Розмір страхового відшкодування при пошкодженні або знищенні будівель та споруд, об'єктів незавершеного капітального будівництва, може визначатись будь-яким із двох методів (за угодою сторін):

- за методом пропорційної відповідальності розмір відшкодування розраховується як вартість відновлювання (ремонту) пошкодженого майна, виходячи із діючих на час настання страхового випадку норм та розцінок з урахуванням проценту фактичного зносу та коефіцієнту пропорційності, що складає відношення страхової суми, на яку застраховано майно, до дійсної вартості майна. При цьому дійсна вартість майна визначається шляхом експертної оцінки на час укладення Договору страхування з вказанням фізичного зносу, на який може бути зменшена розрахункова сума страхового відшкодування;

- за методом граничної відповідальності розмір страхового відшкодування нараховується у такому відсотку від страхової суми, який відсоток складає пошкоджена частина майна від усього застрахованого майна. У цьому випадку при укладенні Договору страхування визначаються граничні розміри страхової відповідальності по конструктивним елементам будівель, споруд та іншому застрахованому майну, а також окремим їх елементам у відсотковому відношенні до загальної страхової суми.

Якщо при укладенні Договору страхування граничні розміри страхової відповідальності не були узгоджені, то при розрахунку розміру відшкодування застосовуються типові величини питомої ваги конструктивних елементів, які визначає Страховик.

11.10. При пошкодженні або частковому руйнуванні основних засобів Страховальника виплачується страхове відшкодування виходячи з розміру понесених відновлювальних витрат, які включають в себе:

- витрати на матеріали та запасні частини для ремонту;
- витрати на оплату робіт по ремонту;
- витрати по доставці матеріалів до місця ремонту та інші витрати, необхідно та доцільно здійснені для відновлення застрахованого майна в тому стані, в якому воно знаходилося безпосередньо перед настанням страхового випадку.

При цьому з суми відновлювальних витрат здійснюються вирахування на знос з початку чинності Договору страхування деталей, агрегатів та вузлів, які замінюються в процесі ремонту, та отримана сума множиться на коефіцієнт пропорційності, що складає відношення страхової суми до дійсної вартості майна на час укладення Договору страхування. Дійсна вартість визначається по каталогам, прайс-листам або на підставі цін заводів-виготовників з врахуванням зносу. У деяких випадках розмір страхового відшкодування може визначатись за методом граничної відповідальності.

Розмір вирахувань на знос обчислюється виходячи з вартості цих частин на день настання страхового випадку та їх нової вартості.

Відновлювальні витрати не включають в себе:

- витрати, викликані тимчасовим або допоміжним ремонтом або відновленням;
- інші витрати, які перевищили необхідні.

11.11. Розмір виплати страхового відшкодування при втраті, знищенні або пошкодженні товарно-матеріальних цінностей і продукції у процесі виробництва та переробки розраховується як вартість втраченого або уцінки пошкодженого майна у тому відсотку від суми збитку, який процент складає страхова сума до загальної суми товарно-матеріальних цінностей і продукції на час укладення Договору страхування.

У випадку, коли при настанні страхового випадку вартість товарно-матеріальних цінностей і продукції, що значаться на балансі підприємства перевищує розмір страхової суми, до суми страхового відшкодування застосовується коефіцієнт пропорційності, що складає відношення страхової суми по Договору страхування до вартості товарно-матеріальних цінностей на час страхової події.

11.12. Страхове відшкодування за страховими випадками, які сталися під час проведення експериментальних та дослідницьких робіт, а також під час експонування майна на виставці, розраховується та здійснюється так, як у випадку, коли таке майно застраховано за окремим Договором страхування. Розмір відшкодування розраховується відповідно умов пункту 11.11. цих Правил.

11.13. При частковому страхуванні майна відшкодовується тільки та частина збитку, яка відноситься до загальної суми збитків так, як вартість застрахованої частки майна, відноситься до балансової вартості майна. При цьому враховується знос, нарахований за нормами амортизаційних відрахувань з початку чинності Договору страхування, та встановлена франшиза.

11.14. Страхувальник, який отримав від особи, винної в заподіянні збитку, повне відшкодування збитку, втрачає право на отримання страхового відшкодування від Страховика.

У випадку, якщо збиток відшкодовано частково, страхове відшкодування виплачується Страховиком з урахуванням суми, отриманої Страхувальником від особи, яка спричинила збиток.

Якщо викрадене майно повернуто Страхувальнику або відновлене за рахунок винної особи, то Страховик має право вимагати повернення страхового відшкодування за винятком видатків Страхувальника на ремонт (відновлення) або приведення майна в порядок.

11.15. Якщо по факту знищення (пошкодження, викрадення) застрахованого майна порушено карну справу, то страхове відшкодування може бути виплачено Страхувальнику у період розслідування з тим, щоб регресний позов, пред'явлений винній особі, міг бути розглянутий судом під час слухання карної справи.

11.16. До Страховика, який виплатив страхове відшкодування за Договором майнового страхування, в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

11.17. Із суми страхового відшкодування утримується франшиза, а також виплачений Страховиком аванс страхового відшкодування, якщо такий мав місце.

11.18. Відшкодування збитків, що є наслідком протиправних дій третіх осіб та (або) аварії, що відбулись до набуття чинності договором страхування не здійснюється.

11.19. Відповідальність Страховика щодо відшкодування збитків розповсюджується на застраховане майно, що знаходиться у місцях, визначених у Договорі страхування як територія дії Договору страхування.

11.20. Якщо майно застраховане у кількох страховиків і загальна страхова сума перевищує дійсну вартість майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма страховиками, не може перевищувати дійсної вартості майна. При цьому кожний страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним договором страхування.

12. ТЕРМІН ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ АБО ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Страховик зобов'язаний при надходженні письмової заяви від Страхувальника на виплату страхового відшкодування в строк не більше 15-ти (п'ятнадцяти) робочих днів з дня одержання всіх передбачених цими Правилами документів, що підтверджують факт настання страхового випадку, прийняти рішення про виплату чи відмову у виплаті страхового відшкодування та скласти страховий акт.

12.2. Про відмову у виплаті страхового відшкодування Страховик повідомляє Страхувальнику в письмовій формі з обґрунтуванням причини відмови в строк не більше 15-ти (п'ятнадцяти) робочих днів з дня прийняття такого рішення.

13. ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО УМОВ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

13.1. Будь-які зміни умов Договору страхування здійснюються за згодою Страхувальника і Страховика протягом п'яти робочих днів з моменту одержання письмової згоди.

13.2. Зміни до умов Договору страхування оформлюються як додаткова угода до діючого Договору страхування.

13.3. Якщо будь-яка з Сторін незгодна на внесення змін у Договір страхування, протягом п'яти робочих днів вирішується питання про дію Договору страхування на попередніх умовах або про припинення його дії.

14. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

14.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою сторін, а також у разі:

14.1.1. закінчення строку дії Договору;

14.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

14.1.3. несплати Страхувальником страхового платежу (його частини) у встановлений Договором страхування строк. При цьому Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

14.1.4. ліквідації Страхувальника-юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків передбачених Законом України “Про страхування”;

14.1.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому чинним законодавством;

14.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

14.1.7. в інших випадках, передбачених законодавством України.

14.2. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

Про намір дострокового припинення дії Договору страхування будь-яка сторона зобов’язана повідомити іншу не пізніше ніж за 30 днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

14.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

14.4. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, та фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

14.5. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було сплачено в безготівковій формі за умови дострокового припинення Договору страхування.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

15.1. Спори, пов’язані із страхуванням, вирішуються шляхом переговорів, а у випадку неможливості вирішити спірне питання шляхом переговорів - у порядку, передбаченому чинним законодавством України.

16. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВІ ПЛАТЕЖІ

16.1. Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

16.2. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Страховий тариф визначається з урахуванням виду та вартості майна, місцезнаходження майна, наявності охоронної системи та інших суттєвих в кожному конкретному випадку чинників, що впливають на ймовірність настання страхових випадків.

16.3. Конкретний розмір страхового тарифу визначається в Договорі страхування

залежно від умов Договору страхування за згодою сторін.

16.6. Страховий платіж (страховий внесок, страхова премія) - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

16.8. Страховий платіж визначається виходячи з розміру страхової суми на підставі страхових тарифів (Додаток №1 до цих Правил).

16.9. Сплата страхового платежу може здійснюватися готівкою в касу Страховика або шляхом безготівкових розрахунків, одноразовим платежем, або декількома платежами відповідно до умов Договору страхування.

ДОДАТОК №1
до Правил добровільного страхування майна
(іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону України “Про страхування”)

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Базові річні страхові тарифи по кожному ризику визначені у відсотках від страхової суми складають:

Базові річні страхові тарифи (у % від страхової суми) :

Майно, що приймається на страхування	Страхові ризики					
	аварія водопровідної, каналізаційної або опалювальної системи, а також системи пожежегасіння	технологічна аварія	наїзд рухомої техніки	протиправні дії третіх осіб		
				крадіжка	грабіж, розбій	умисне знищення або пошкодження майна
будинки, будівлі, будівельні споруди, тимчасові споруди і т.п.;	0,2	0,2	0,03	0,35	0,35	0,55
житлові будинки, квартири, дачні (садові) будинки та господарські будівлі	0,5	0,35	0,05	0,35	0,35	0,55
верстати, обладнання, устаткування, інвентар	0,35	0,4	0,3	1,0	2,0	0,9
комбайни, трактори, електрокари, автонавантажувачі, перевантажувачі, портальні крани, крани та інші самохідні механізми	-	0,5	0,3	0,3	0,1	0,9
товарно- матеріальні цінності	1,2	0,1	0,1	1,75	3,0	1,5
продукція в процесі виробництва та обробки	0,35	0,1	0,1	1,0	1,5	0,5
обладнання приміщень	0,5	0,35	0,05	0,35	0,15	0,55
предмети інтер'єру, споживання, елементи оздоблення та обладнання квартир	0,5	0,35	0,05	1,5	1,0	1,0
Оргтехніка побутова, відео-, аудіотехніка	0,5	0,35	0,05	0,35	0,15	0,55
Інше рухоме майно	0,5	0,35	0,05	0,35	0,15	0,55

2. Конкретний розмір страхового тарифу встановлюється у Договорі страхування за згодою сторін в залежності від ступеня ризику та конкретних умов страхування: розміру франшизи, вартості майна, застрахованих ризиків, умов розрахунку розміру збитків, території дії Договору страхування, терміну дії Договору страхування, умов експлуатації майна, наявності настання страхових випадків за попередні роки, наявності або відсутності охоронних засобів та інших істотних умов, що визначають ступінь страхового ризику. При цьому до базового страхового тарифу застосовуються підвищуючі (1,0 - 3,0) та понижуючі (0,01 - 1,0) коефіцієнти, а також, в залежності від строку страхування застосовується коефіцієнт короткостроковості (при цьому неповний місяць рахується як повний):

Строк страхування	1 міс	2 міс	3 міс	4 міс	5 міс	6 міс	7 міс	8 міс	9 міс	10 міс	11 міс
Коефіцієнт	0,2	0,35	0,5	0,6	0,65	0,7	0,75	0,8	0,85	0,9	0,95

Страховий тариф визначається шляхом множення базового страхового тарифу на відповідний коефіцієнт.

3. Страхові тарифи розраховані при нормативі витрат на ведення справи - **30%**.

Розрахунок страхових тарифів
виконав актуарій

Топольська С. Г.
(Диплом №003 від 17.09.1999 р.)

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

**Голова Правління
ЗАТ СК «Гарант-Система»**

_____ **Петренко О. П.**

«05» листопада 2009 р.

**ДОДАТОК № 2
ДО ПРАВИЛ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
ВІД ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ
ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ**

**ДОДАТОК № 2
ДО ПРАВИЛ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
(іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6
Закону України “Про страхування”)**

**ОСОБЛИВІ УМОВИ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР
ТА БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ**

м. Київ

ТЕРМІНИ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ПРАВИЛАХ (ГЛОСАРІЙ)

АГРОТЕХНОЛОГІЯ – система прийомів вирощування сільськогосподарських культур, що забезпечує високу урожайність вирощуваних рослин при мінімальних затратах праці і засобів на одиницю високоякісної продукції.

БАШТАННІ КУЛЬТУРИ – культури продовольчого, кормового а також технічного призначення – кавуни, дині, гарбузи, кабачки та інше.

БІОЛОГІЧНА ВРОЖАЙНІСТЬ – це урожайність усієї продукції створеної шляхом фотосинтезу за один вегетаційний сезон на одному гектарі площі посіву, що визначається в момент досягнення біологічного дозрівання на пні.

БУРАН – сильний тривалий вітер (рух повітряних мас), вище 9-ти балів за шкалою Бофорта і швидкістю понад 20м/с зі снігом чи дощем або без них, що викликає загибель або пошкодження сільськогосподарських культур, вилягання рослин, незворотне виривання або/та ламання стебел.

БУРЯ – сильний вітер, швидкість якого не менше 15,3 метрів за секунду.

ВЕГЕТАЦІЙНИЙ ПЕРІОД (ВЕГЕТАЦІЯ) – час, протягом якого рослина активно росте і розвивається (вегетує). У сільськогосподарській практиці під терміном “вегетаційний період” розуміють період від посіву рослини до настання технічної стиглості і збирання врожаю.

ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКУ – повне або часткове відшкодування Страховиком збитків, яких зазнав Страхувальник внаслідок загибелі, ушкодження чи втрати майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) внаслідок страхових випадків, що були обумовлені Договором страхування.

ВИБІРКОВЕ СТРАХУВАННЯ - страхування частини майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) Страхувальника.

ВИГОДОНАБУВАЧ – особа, на чю користь Страхувальник може укласти Договір страхування і яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку.

ВИДУВАННЯ - здування сильним (більше 10-15 м/сек.) і тривалим вітром верхніх шарів ґрунту разом з посіяним насінням, а іноді і зі сходами.

ВИМЕРЗАННЯ – зумовлене зниженням температури ґрунту на глибині залягання вузла кущення (3см) нижче критичної температури на протязі 2-3 діб.

ВИМОКАННЯ – весняна загибель рослин внаслідок недостачі кисню для дихання, що зумовлюється тривалим перебуванням їх в умовах застою талої води (протягом 10-15 днів і більше).

ВИПИРАННЯ – загибель рослин внаслідок розриву кореневої системи, оголення вузлів кущення озимих культур чи кореневої шийки багаторічних трав в результаті неодноразового відтавання і замерзання верхнього перезволоженого шару ґрунту.

ВИПРІВАННЯ - загибель рослин озимих культур та багаторічних трав внаслідок тривалого перебування рослин під високим сніговим покривом (більше 30 см).

ГРАД – опади, що випадають у теплий період року у вигляді часточок льоду, які спричиняють механічні пошкодження рослин.

ГРУНТОВА КІРКА - сильно ущільнений, зцементований поверхневий шар ґрунту. В одних випадках кірка відстає у вигляді плиток, в других – представляє монолітний міцний шар, який поступово переходить в нижні рихлі шари. Виникає на поверхні ґрунту після сильних дощів, частіше липневих, при наступному підвищенні денних температур і температури поверхні ґрунту.

ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ – письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання при настанні страхового випадку відшкодувати завданні збитки в межах страхової суми, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки і виконувати інші умови цього Договору.

ДОДАТКОВА УГОДА - письмовий додаток до раніше укладеного Договору страхування, в якому містяться узгоджені між Сторонами зміни до умов цього Договору страхування.

ЕПІФІТОТІЙНИЙ РОЗВИТОК ХВОРОБ РОСЛИН – масове розповсюдження хвороб рослин, яке кваліфіковане Державною станцією захисту рослин як “Епіфітотія”, і виникло не з вини Страхувальника.

ЕПІФІТОТІЙНЕ РОЗМНОЖЕННЯ ШКІДНИКІВ РОСЛИН – раптове, масове розмноження шкідників рослин, яке кваліфіковане Державною станцією захисту рослин як “Епіфітотія”, і виникло не з вини Страхувальника.

ЗАМОРОЗОК – зниження температури повітря (поверхні ґрунту) нижче 0°C у вегетаційний період.

ЗБИТОК :

1) збитки, що були заподіяні застрахованому майну (врожаю, посівам, насадженням тощо) внаслідок страхового випадку, та такі, що підлягають відшкодуванню Страховиком;
2) сам факт настання страхового випадку.

ЗЕМЛЕТРУС – пружні коливання в земній корі чи верхній частині мантиї, що викликають коливання земної поверхні.

ЗЕМЕЛЬНИЙ ЗСУВ – зміщення мас гірських порід вниз по схилу під дією сили земного тяжіння на більш низький рівень без втрати контакту з нерухомою основою.

ЗЕМЕЛЬНИЙ АБО ЗЕМЕЛЬНО-ВОДНИЙ СЕЛЬ – потік ґрунту або муловий (земельно-водний) потік, що відбувається під час рясних опадів у горах чи передгір'ях, викликає загибель рослин внаслідок механічного впливу на надземні органи рослин шляхом їх виривання, вимивання та замулювання.

ЗЕРНОВІ КУЛЬТУРИ – культури, які вирощуються на продовольче і фуражне зерно. Це типові хліба – пшениця, жито, ячмінь, овес, тритікале (гібрид пшениці та жита); просовидні хліба – кукурудза, просо, сорго, рис, могоар, чумиза; зернобобові – горох, соя, квасоля, чина, сочевиця, боби, нут, люпин, лобія; з інших родин – гречка.

ЗЛИВА – сильний дощ, при якому за короткий проміжок часу випадає велика кількість опадів.

ЗНЕВОДНЕННЯ НА ЗЕМЛЯХ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ПРИМУСОВОМУ ЗРОШЕННЮ АБО ЗАВОДНЕННЮ – зниження рівня води в системах зрошення внаслідок впливу на ці системи стихійних явищ (землетрусу, зсуву тощо), що унеможливує проведення зрошення і призводить до зниження врожаю або повної загибелі рослин (посівів) внаслідок нестачі вологи.

КОНТРОЛЬНЕ ЗБИРАННЯ - збирання врожаю з площі в 1 гектар з наступним зважуванням та перерахунком на стандартні показники по засміченості і вологості для відповідної сільськогосподарської культури.

КОРМОВІ КУЛЬТУРИ - кормові однорічні та багаторічні злакові та бобові трави, трав'янисті культури інших родин (хрестоцвітих, айстрових тощо), коренеплоди кормові, бульбоплоди.

КУЛЬТУРИ ВІДКРИТОГО ГРУНТУ– культури, які вирощуються безпосередньо на полі або відкритому ґрунті без застосування додаткових споруд з захисту від навколишнього середовища.

КУЛЬТУРИ ЗАКРИТОГО ГРУНТУ – культури, які вирощують в утепленому ґрунті, побудованих чи спеціально пристосованих спорудах, де підтримується сприятливий природний або штучний мікроклімат для вирощування культур у несезонний період.

ЛАВИНА – сніговий обвал, що викликає пошкодження чи загибель урожаю, посівів у прояві механічного пошкодження надземної частини рослин, що робить неможливим подальше виконання технологічних операцій щодо вирощування сільгоспкультури.

ЛІМІТ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТРАХОВИКА – максимальна сума страхового відшкодування, що сплачується при настанні страхового випадку; на відміну від страхової суми не пов'язаний із вартістю майна.

МАЙНО – врожай на стеблі, посіви, насадження та інші сільськогосподарські культури.

НАСІННИКИ – це рослини, які відокремлюються для отримання від них насіння, або плоди, які залишаються на однорічних рослинах для отримання з них насіння.

ОВОЧЕВІ КУЛЬТУРИ – однорічні, дворічні, багаторічні трав'янисті культури, які в результаті розвитку і плодоношення дають продукт – качани, коренеплоди та інше.

ОЖЕЛЕДЬ – шар льоду на поверхні ґрунту (притерта льодяна кірка) або снігового покриву (висяча льодяна кірка), що утворюється в результаті сонячної радіації, глибоких відлиг, які змінюються на мороз, опадів або туману в холодний період року і викликають загибель рослин в результаті механічної дії (розрив вегетативних органів, кореневої системи), а також в результаті порушення процесів газообміну рослин.

ПЕРВІСНА ЩІЛЬНІСТЬ – щільність рослин, 1 квадратний метр площі посівів (посадок). Зазначається в акті огляду (стану) сходів посівів (посадок) застрахованих сільськогосподарських культур.

ПИЛОВІ БУРІ - перенесення великої кількості пилу внаслідок сильного вітру, що призводить до руйнування поверхневого шару ґрунту, не закріпленого рослинністю.

ПОВНА ЗАГИБЕЛЬ – наявність середньої кількості паростків на 1 кв. метр посівної площі менш ніж 30 % від первісної щільності рослин.

ПОВНЕ СТРАХУВАННЯ – страхування майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) Страхувальника на повну вартість

ПОВІНЬ (повідь) – затоплення посівів внаслідок розливу річок, водойм, через переповнення їх дощовими та тало-дощовими водами, прориву на штучних водоймищах дамб, що створює перешкоди для дихання рослин.

ПОЖЕЖА (ВОГОНЬ) – виникнення і розповсюдження полум'я (вогню) в місцях, спеціально не призначених для його розведення і підтримання. Під ризиком “Вогонь” розуміється виникнення збитку внаслідок знищення або пошкодження предмету страхування через пожежу, а також внаслідок знищення або пошкодження предмету страхування продуктами згоряння та заходами пожежегасіння, які вживаються з метою запобігання подальшого розповсюдження вогню.

Під ризиком “Вогонь” також розуміється збиток, викликаний безпосереднім знищенням, руйнуванням майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) внаслідок безпосереднього влучення в нього блискавки (шарового чи іскрового атмосферного електричного розряду), а саме збитки від теплової дії блискавки (включаючи збитки від спалення і уламків) та збитки внаслідок руйнівної дії на майно тиску повітря, викликаного блискавкою.

ПОЗОВ – вимога, що пред'являється в господарському, арбітражному чи загальному судовому порядку особі, відповідальність якої витікає із умов Договору страхування.

ПОСУХА – загибель рослин внаслідок комплексу гідрометеорологічних умов, що створюють невідповідність між потребою рослин у воді та надходженням її з ґрунту.

ПОШКОДЖЕННЯ – загибель від 50 до 70% рослин від первісної щільності рослин на всій або частині площі посівів (посадок).

ПРАВО РЕГРЕСУ – право вимоги, яке Страхувальник або Вигодонабувач має до особи, відповідальної за заподіяний збиток, яке в межах фактичних витрат переходить до Страховика, який виплатив страхове відшкодування за Договором страхування.

ПРОТИПРАВНІ ДІЇ ТРЕТІХ ОСІБ – під ризиком “Протиправні дії третіх осіб” у цих Правилах розуміється виникнення збитку внаслідок знищення або пошкодження об'єкту страхування через викрадення, навмисне підпалювання, вандалізм, хуліганство, економічний тероризм та спробу їх вчинення за умови, якщо Страхувальник протягом

строку розслідування випадку, що має ознаки страхового, надав Страховику рішення (вирок) суду щодо винності особи, яка заподіяла збиток.

ПРЯМІ ЗБИТКИ – збитки, які завдані Страхувальнику внаслідок прямої дії страхового ризику.

СМЕРЧ – сильний вихор місцевого масштабу з дуже низьким атмосферним тиском у центральній частині.

СТИХІЙНЕ ЯВИЩЕ – екстремальне природне явище катастрофічного характеру, підтвержене висновком Гідрометцентру або Міністерства з надзвичайних ситуацій України, що приводить до раптового порушення нормальної діяльності людей. У ряді випадків стихійні явища супроводжуються загибеллю матеріальних цінностей і жертвами серед населення.

СТРАХОВА СУМА – грошова сума, в межах якої Страховик, у відповідності з умовами страхування, зобов'язаний здійснити виплату при настанні страхового випадку. Страхова сума за договором страхування не повинна перевищувати вартість майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), що приймається на страхування.

СТРАХОВЕ ВІДШКОДУВАННЯ – грошова сума, що сплачується Страховиком за умовами страхування при настанні страхового випадку.

СТРАХОВИЙ ВИПАДОК – подія, що передбачається Договором страхування, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування.

СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

СТРАХОВИЙ РИЗИК – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

СТРАХОВИЙ ТАРИФ – ставка страхового платежу з одиниці страхової суми за певний період страхування.

СТРАХОВИК – Закрите акціонерне товариство «Страхова компанія «Гарант-система».

СТРАХУВАЛЬНИК – юридична особа чи дієздатна фізична особа, які є власниками майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) на правах власності або розпоряджаються і використовують майно (врожай, посіви, насадження тощо) за Договором найму, оренди, переробки, транспортування, комісії, зберігання, застави і які уклали зі Страховиком Договір страхування майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), відносно якого у них є певний інтерес у збереженні цього майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), що заснований на законних підставах.

СТРАХУВАННЯ В ЧАСТЦІ – страхування майна Страхувальника на неповну вартість. За умов такого страхування Страховик відшкодовує збитки в сумі, пропорційній відношенню страхової суми до дійсної вартості.

СУХОВІЙ – вітер зі швидкістю більше 5 м/с при відносній вологості повітря 30 % і нижче, температурі повітря 25°C і вище, дефіциту вологості повітря 15 мілібарів і більше, що спричиняє зневоднення рослин і порушення в них фізіологічних процесів.

ТЕРИТОРІЯ СТРАХУВАННЯ – територія дії Договору страхування.

ТЕРОРИСТИЧНИЙ АКТ (тероризм) – дія, яка включає у себе (але не обмежуючись) застосування сили або насильства та/або загрозу застосування сили або насильства особою або групою осіб поза залежністю від того, діють вони самостійно, представляють або пов'язані з будь – якою (будь – якими) організацією (організаціями) або урядом (урядами), що здійснюється у політичних, релігійних, ідеологічних або подібних цілях, включаючи намір вплинути на будь – який уряд та/або залякування суспільства або його частини, та/або може бути кваліфікована за відповідною статтею Кримінального кодексу України;

ТЕХНІЧНІ КУЛЬТУРИ – до таких культур належать олійні, ефіроолійні, прядивні, цукроносні, крохмалоносні, лікарські та наркотичні рослини.

ТРИВАЛІ ДОЩІ – інтенсивні атмосферні опади, що випадають безперервно або з незначною перервою протягом доби, інколи декількох діб (2-3) з кількістю опадів 100 мм і більше.

УРАГАН – сильний вітер, швидкість якого досягає 29-32 м/с.

ФАКТИЧНА ВРОЖАЙНІСТЬ – врожайність оприбуткованого врожаю застрахованої сільськогосподарської культури. Фактична врожайність у поточному році не може бути нижчою ніж 80 % біологічної врожайності застрахованої культури у поточному році.

ФРАНШИЗА – визначена частина збитків Страхувальника, що не підлягає відшкодуванню Страховиком відповідно до умов страхування.

ФРАНШИЗА БЕЗУМОВНА – умова Договору страхування, при якій розмір страхового відшкодування визначається шляхом зменшення суми збитку на розмір франшизи.

Страховик не виплачує страхове відшкодування, якщо розмір збитку менше встановленої Договором страхування суми франшизи.

ФРАНШИЗА УМОВНА – умова Договору страхування, при якій Страховик звільняється від виплати страхового відшкодування, якщо сума збитку не перевищує розміру франшизи, і збиток підлягає відшкодуванню в повному обсязі, якщо його розмір перевищує суму франшизи.

ЧАСТКОВЕ ПОШКОДЖЕННЯ – пошкодження, при якому середня кількість паростків складає менш ніж 50 % від первісної щільності рослин.

Примітка: Точні визначення та числові показники природних явищ повинні бути підтверджені висновком Гідрометцентру або Міністерства з надзвичайних ситуацій України та відповідними Державними стандартами.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Додаток №2 до Правил добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ, Додаток №2 до Правил добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту, вантажів та багажу (вантажобагажу) Особливі умови добровільного страхування сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень (далі – Особливі умови) розроблені відповідно до вимог Закону України “Про страхування” та інших нормативно-правових актів України і регулюють відносини між Страхувальником та Страховиком при укладанні Договорів добровільного страхування майнових інтересів Страхувальника, а саме:

- витрат на посів та вирощування врожаю сільськогосподарських культур;
 - врожаю (неотримання або недоотримання врожаю) сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень,
- (далі – Договір страхування).

1.2. На підставі цих Особливих умов та згідно з цивільним законодавством України, Законом України “Про страхування” регулююся відносини між Страховиком та Страхувальником з приводу страхування на випадок настання фінансового збитку внаслідок пошкодження чи знищення майна Страхувальника при настанні обумовлених Договором страхування страхових випадків.

1.3. За Договором страхування Страховик зобов'язується за умови сплати Страхувальником страхового платежу при настанні передбаченого в Договорі страхового випадку відшкодувати Страхувальнику заподіяний внаслідок цієї події прямий збиток.

1.4. Страхувальник має право укласти Договір страхування на користь іншої особи (Вигодонабувача) за його згодою, а також замінити її до настання страхового випадку.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси, що не суперечать закону і пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном - посівами (посадками) або урожаєм сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень, а саме:

2.1.1. Посівами (посадками) сільськогосподарських культур або багаторічними насадженнями у відкритому або закритому ґрунті (озимих і ярових зернових, зернобобових, технічних, овочевих, баштанних культур, плодово-ягідних насаджень, виноградників тощо) – в розмірі затрат Страхувальника на посів (висаджування) та вирощування сільськогосподарської культури (багаторічних насаджень).

2.1.2. Багаторічними насадженнями (дерева і кущі плодово-ягідних насаджень, що зростають у садах, технічні, лісозахисні та інші багаторічні деревинно-чагарникові насадження, виноградники, розплідники, теплиці тощо, квіткові культури (включаючи насіння, цибулини, бульби) – в розмірі вартості цих насаджень.

2.1.3. Майбутнім (очікуваним) урожаєм сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень плодоносного віку – в розмірі вартості врожаю.

2.2. Конкретний предмет договору страхування, вибраний з переліку, зазначеному в пунктах 2.1.1.- 2.1.3. цих Особливих умов, визначається у Договорі страхування.

2.3. Застрахованими може бути як усі посіви (посадки), урожай сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень або витрати на посадку (посів, пересів) та вирощування сільськогосподарських культур, так і їх окремі частини (частина витрат) – вибіркоче страхування. При страхуванні всього врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень може бути укладений Договір страхування на повну вартість або в певній частці.

2.4. Умовами Договору страхування може бути передбачено страхування витрат, які Страхувальник повинен здійснити при настанні події, що має ознаки страхової, а саме, витрати на заходи по запобіганню та зменшенню збитків внаслідок страхового випадку посівів сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень.

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ ТА РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

3.1. Страхова сума - грошова сума, в межах якої страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

Страхова сума визначається за згодою між Страхувальником і Страховиком в залежності від обраних ризиків під час укладання Договору страхування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

3.2. Страхова сума добровільного страхування вартості майнових інтересів Страхувальника при проведенні **посівів (висаджувань) і вирощування сільськогосподарських культур** визначається:

а) у відповідності з документами, що підтверджують розміри планово-нормативних витрат Страхувальника на посів (висаджування) та вирощування врожаю сільськогосподарської культури, на підставі даних плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану), відповідних бухгалтерських документів;

б) на підставі витрат, понесених Страхувальником у минулому році в розрахунку на 1 (один) гектар, помножених на загальну площу сівби (садіння) культури під урожай року, на який укладається Договір страхування.

3.2.1. Сума планово-нормативних витрат Страхувальника на посів (висаджування) та вирощування врожаю сільськогосподарських культур розраховуються наступним чином: визначаються загальні витрати, які поніс Страхувальник при вирощуванні сільськогосподарської культури на площі 1 гектара, які складаються згідно з нормативами для конкретної сільськогосподарської культури і сільськогосподарської зони, помноженими на загальну площу посівів.

Такі витрати не можуть бути більші за нормативні для конкретної сільськогосподарської культури, конкретної сільськогосподарської зони (полісся, степ, лісостеп).

3.2.2. Страхова сума не може бути більшою, ніж сума всіх планово-нормативних витрат господарства на посів та вирощування сільськогосподарської культури, передбачених технологією вирощування врожаю цієї культури.

3.3. Страхова сума добровільного страхування вартості майнових інтересів Страхувальника при **неотриманні або недоотриманні врожаю (очікувана вартість майбутнього врожаю) сільськогосподарських культур** визначається в розмірі вартості врожаю, яка обчислюється шляхом множення середньої врожайності з 1 (одного) гектара за останні п'ять років або інший, обумовлений Договором страхування строк, за даними обліку Страхувальника на ціну метричної одиниці (ціна 1 центнера продукції) майбутнього врожаю культури (виду продукції), що склалася у господарстві Страхувальника (районі, регіоні) за минулий рік (або за згодою Сторін на заставну чи закупівельну ціну цього виду продукції, визначену в установленому порядку), та на фактичну площу, з якої має бути зібрано врожай.

3.3.1. Страхова сума визначається:

3.3.1.1. Для кормових культур - може прийматись планова або середня фактична (за останні три роки) собівартість продукції, що склалася у господарстві, районі або регіоні.

3.3.1.2. По розсадниках, квітах, інших видах сільськогосподарських культур, які в рік посадки (посіву) продукції не дають, – за плановими затратами на посадку (посів), догляд за ними.

3.3.1.3. При страхуванні майбутнього врожаю особливо цінних сортів і культур – як вартість майбутнього врожаю за домовленістю Сторін.

3.3.1.4. По культурах закритих ґрунтів (крім насінників), квітах, декоративних рослинах, розсадниках, шкільках, грибах - по середній вартості культур даної групи, що склалася у Страхувальника (в господарстві, районі, регіоні) в попередньому році.

3.3.1.5. По групах культур (картопля, овочі відкритого ґрунту, баштанні) – вартості в період масової реалізації продукції за попередній рік.

3.3.1.6. У місцевостях, де проводяться повторні посіви овочевих культур або вирощуються культури зимового овочівництва (у південних районах), вартість урожаю культур даної групи визначається окремо і потім додається до вартості основних та інших овочевих культур.

3.3.1.7. По насінниках цукрового буряка, кормових коренеплодів, овочевих, баштанних продовольчих культур тощо – за закупівельними цінами на насіння, які склалися у попередньому році.

3.3.1.8. Вартість урожаю ефіроолійних культур (коріандр, м'ята, герань, аніс, фенхель, лаванда та інші) для визначення страхової суми обраховується окремо для кожної культури, виходячи із середньої урожайності за три-п'ять років, діючих договірних цін в розрахунку на площу, з якої одержана продукція у поточному році. Аналогічно розраховується вартість урожаю для груп лікарських рослин та інших технічних культур.

3.3.1.9. Страхова сума не повинна перевищувати вартості запланованого Страхувальником врожаю.

3.3.1.10. Страхова сума зі страхування багаторічних насаджень розраховується, при чітко вираженій періодичності плодоношення - по роках, які відповідають року страхування, тобто, при страхуванні продукції садівництва в парному або непарному році вартість врожаю визначається відповідно за три парних або три непарних роки із останніх шести.

3.4. Вартість майбутнього врожаю визначається окремо для кожної культури, сорту. Стосовно овочів і баштанних, сіяних багаторічних трав, плодово-ягідних насаджень, квітів, квітково-декоративних рослин і їм подібних груп, то вартість врожаю визначається в цілому для виду та сорту, якщо інше не визначено Договором страхування.

Вартість урожаю однорічних і багаторічних сіяних трав обчислюється для всієї посівної площі, за винятком посівів, що використовують на випас худобі.

3.5. Залежно від зони та умов, у яких вирощується культура, страхова сума за Договором страхування визначається з обов'язковим урахуванням впливу кліматичних та інших чинників (агротехнічних вимог щодо вирощування), які також безпосередньо впливають на стан посівів у різних фазах розвитку рослин та формування врожаю.

3.6. В Договорі страхування за згодою Сторін може бути встановлений ліміт відповідальності:

- на окремі види сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень;
- на окремі види страхових ризиків;
- по кожному страховому випадку.

3.7. Договором страхування можуть бути встановлені додаткові страхові суми (ліміти відповідальності Страховика) на відшкодування Страхувальнику додаткових доцільних витрат, пов'язаних із настанням події, що має ознаки страхової, таких як:

а) витрати Страхувальника на підсів чи пересів зазначеної в Договорі страхування озимої культури, що постраждала внаслідок страхового випадку;

б) заходи щодо запобігання та зменшення збитків.

При цьому розмір такої додаткової страхової суми (ліміту відповідальності Страховика) належним чином визначається у Договорі страхування.

3.8. Визначення розміру збитку при страхуванні витрат на посів та вирощування застрахованих культур:

3.8.1. При пошкодженні посівів, розмір збитку, пов'язаний з витратами на посів та вирощування застрахованої сільськогосподарської культури (групи культур) на всій площі посіву (висаджування) або на її частині, незалежно від фази їхнього розвитку, визначається виходячи із витрат, фактично понесених Страхувальником на момент настання страхової події у середньому на 1 гектар.

Збиток вираховується шляхом множення фактичних витрат на 1 гектар, на момент настання страхової події, (загальна сума фактичних витрат на посів на момент настання страхової події поділена на площу посіву сільськогосподарської культури, зазначеної у Договорі страхування) на площу сільгоспкультури, що фактично загинула (знищена) з урахуванням франшизи.

3.8.2. При повній загибелі посівів, на всій площі або на якійсь її частині, внаслідок події, що має ознаки страхової, що передбачена п.4.2. цих Особливих умов, розмір збитку визначається по кожній культурі окремо, після встановлення факту загибелі рослин, на основі відповідно складеного страхового акту та наявності відповідних документів.

3.9. Визначення розміру збитку при страхуванні багаторічних насаджень.

Розмір страхового відшкодування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, в разі повної загибелі багаторічних насаджень внаслідок впливу страхових ризиків, зазначених у Договорі страхування, на всій або на частині площі застрахованої культури, визначається як балансова вартість загиблих насаджень на відповідній площі загиблих насаджень згідно з даними бухгалтерського обліку Страхувальника, але не вище ринкової вартості аналогічних насаджень, що склалась у відповідному районі (регіоні).

Розмір збитку, у випадку загибелі багаторічних насаджень, визначається шляхом вирахування від їх балансової вартості суми зносу.

3.10. Договір страхування витрат на посів та вирощування врожаю сільськогосподарських культур, за яким виплачено страхове відшкодування, що є меншим від страхової суми, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії, і Страховик несе за ним відповідальність.

При цьому відповідальність Страховика за Договором страхування зменшується на суму сплаченого страхового відшкодування та у разі настання наступного страхового випадку страхове відшкодування виплачується:

- в разі пошкодження – пропорційно до відношення залишкової страхової суми до початкової страхової суми;

- в разі повної загибелі – у розмірі різниці між початковою страховою сумою та сплаченим страховим відшкодуванням.

3.11. Визначення розміру збитку при страхуванні неотримання або недоотримання врожаю (очікувана вартість майбутнього врожаю):

3.11.1. Розмір загального збитку при неотриманні або недоотриманні врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень внаслідок настання події, що має ознаки страхової, визначається **після оприбуткування врожаю**, виходячи з вартості кількісних втрат продукції культури або групи культур (в залежності від того, як вони були прийняті на страхування: вибірково, за групами культур) внаслідок події, що має ознаки страхової, і розраховується множенням різниці між врожайністю з 1 гектара (яка визначена у Договорі страхування) та фактичною врожайністю з 1 гектара отриманої у поточному році (зафіксованою в документах, після оприбуткування) на фактичну площу посіву та на ціну, записану в Договорі страхування, але не вищу, ніж на момент виплати страхового відшкодування.

3.11.2. Страхове відшкодування здійснюється у розмірі прямого збитку, розмір якого визначається у відсотках від розміру загального збитку, встановленого комісією і зафіксованого в актах обстеження після настання кожного страхового випадку. Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого збитку, завданого Страхувальнику.

3.11.3. У разі повної загибелі чи пошкодження сільськогосподарських культур внаслідок настання події, що має ознаки страхової, коли з метою зменшення можливих збитків необхідно провести підсів або пересів сільськогосподарських культур відповідно, Страховик відшкодовує Страхувальникові вартість витрат на пересів (підсів) в межах відповідної страхової суми, якщо це передбачено Договором страхування. Вартість урожаю знову посіяних або підсіяних культур враховується як отриманий очікуваний урожай.

3.11.4. Середня вартість урожаю знову посіяних або підсіяних культур визначається:

- при пересіві іншими культурами – виходячи із вартості урожаю за цінами реалізації;

- при пересіві тією ж культурою, а також при підсіві - виходячи із середньої вартості урожаю вказаного в Договорі страхування.

3.12. Прямі збитки, які відшкодовуються Страховиком, не повинні перевищувати розмір фактично понесених витрат Страхувальником, а також обумовлених Договором страхування вимог.

3.13. Якщо будь-яку культуру посіяно (посаджено) на площі більшій ніж була прийнята на страхування, розмір збитку в разі її загибелі визначається з розрахунку всієї фактичної площі посіву даної культури. Сума страхового відшкодування виплачується пропорційно відсотку, який становить площа культури за Договором страхування від фактично посіяної.

3.14. В разі наявності у Страхувальника інших договорів страхування по даному предмету договору страхування розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страховиком, встановлюється пропорційно розміру страхової суми за укладеним Договором страхування до сукупності усіх страхових сум за укладеними Страхувальником договорами. При цьому загальна сума страхового відшкодування, виплачена усіма страховиками Страхувальнику, не може перевищувати прямого збитку по даному предмету договору страхування.

3.15. Для встановлення розміру збитків та визначення суми страхового відшкодування, до уваги можуть бути прийняті рішення суду, документи банківських установ, податкових органів, місцевих органів влади, висновки експертів, спеціалізованих фірм, висновки науково - дослідних інститутів та інших компетентних установ.

3.16. Сума страхового відшкодування визначається виходячи з розміру збитку з урахуванням:

- страхової суми (з урахуванням проведених виплат страхового відшкодування на день страхового випадку);
- розміру франшизи, обумовленої Договором страхування;
- пропорційної відповідальності Страховика у випадку, коли страхова сума за Договором страхування менша, ніж вартість предмету Договору страхування на момент укладання Договору страхування (якщо пропорційна відповідальність обумовлена Договором страхування);
- суми, що відшкодована Страхувальнику винною особою у заподіянні збитків або особою, яка їх відшкодовує замість винуватця;
- несплаченої частки страхових платежів;
- розміру збитків, відшкодованих Страхувальнику іншим страховиком за даним страховим випадком;
- витрат Страхувальника на запобігання збільшення збитків при настанні страхового випадку.

3.17. Загальна сума страхових виплат за Договором страхування не може перевищувати загальний розмір страхової суми за Договором страхування.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ

4.1. За умовами цих Особливих умов, в результаті настання страхового випадку, Страховик відшкодовує Страхувальнику:

4.1.1. при проведенні посівів (висаджувань) і вирощування сільськогосподарських культур – понесені витрати внаслідок повної загибелі посівів застрахованої культури на всій або частині площі.

4.1.2. при неотриманні або недоотриманні врожаю (очікувана вартість майбутнього врожаю) сільськогосподарських культур – неотримання або недоотримання врожаю.

4.2. Згідно з Договором страхування Страховик відшкодовує Страхувальнику (Вигодонабувачу) збитки, які виникли внаслідок пошкодження, знищення та (або) зникнення майна Страхувальника, зазначеного в Договорі страхування, безпосередньою причиною настання яких були:

- 4.2.1. Заморозок, ожеледь, вимерзання.
- 4.2.2. Град.
- 4.2.3. Землетрус.
- 4.2.4. Лавина, земельний зсув, земельний або земельно-водний сель.
- 4.2.5. Пожежа, крім лісових пожеж, удар блискавки.
- 4.2.6. Буря, ураган, буран.
- 4.2.7. Злива, повідь, повінь.
- 4.2.8. Посуха чи зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню.
- 4.2.9. Епіфітотійний розвиток хвороб, розмноження шкідників рослин, притаманних Україні, а також хвороби, які стали наслідком настання будь-якого з ризиків, визначених у пп. 4.2.1. – 4.2.8., якщо вони є застрахованими за Договором страхування, укладеним за цими Особливими умовами.

4.2.10. Протиправні дії третіх осіб, що виражаються у крадіжках, хуліганських діях стосовно рослинних насаджень; зруйнування покриттів (несучих конструкцій) теплиць, парників, оранжерей.

4.3. За бажанням Страхувальника майно може бути застраховано як від усіх, так і від окремих з перерахованих в п.4.2. ризиків.

4.4. За Договором страхування, укладеним на умовах цих Особливих умов, відшкодовуються збитки, що сталися внаслідок настання однієї або кількох ризиків,

відповідно до переліку що містить п. 4.2. цих Особливих умов, які належним чином зазначені у Договорі страхування.

4.5. Ризик (ризика) з переліку, визначеного п. 4.2. цих Особливих умов, яка (які) належним чином зазначені в Договорі страхування, вважається (вважаються) страховим випадком, якщо є прямий безпосередній зв'язок між настанням цієї події (подій) і загибеллю, пошкодженням, та(або) втратою застрахованих посівів (посадок) або врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень.

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Страхуванню не підлягають, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування:

5.1.1. Посіви культур, що висіваються на зелене добриво або пасовищне використання.

5.1.2. Врожай та посіви сільськогосподарських культур, які висівались Страхувальником три останні роки підряд, але жодного року від них не отримано врожаю через повну загибель (знищення).

5.1.3. Врожай сільськогосподарських культур, посів яких проводився насінням не районуваних сортів в даному регіоні.

5.1.4. Посіви і врожай сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень плодоносного віку, які не розміщені в зоні офіційного землевпорядкування.

5.1.5. Багаторічні насадження, по яким Страхувальник протягом трьох років, що передували страхуванню, не одержував врожай або густота їх менше 70 % необхідної кількості дерев (кущів) на 1 гектар, що підлягають списанню з балансу у зв'язку з плановою реконструкцією і викорчовуванням, природним відмиранням, псуванням та інше, вражені хворобами, шкідниками рослин.

5.1.6. Посіви (посадки) сільськогосподарських культур, що знаходяться в зоні, якій загрожують обвали, зсуви, повені та інші стихійні явища, – з моменту оголошення у встановленому порядку про таку загрозу відповідними органами нагляду у віданні яких знаходяться такі дії.

5.1.7. Врожай природних сінокосів.

5.1.8. Врожай підпокровних та безпокровних багаторічних трав.

5.2. Страховик не відшкодовує збитки Страхувальнику (Вигодонабувачу), якщо вони виникли внаслідок:

5.2.1. Страхових випадків, які трапились у таку пору року, коли за агротехнічними умовами для даної місцевості і року, врожай сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень повинен бути зібраним.

5.2.2. Прямої або побічної дії ядерного вибуху, радіації або радіоактивного забруднення, пов'язаної з будь-яким застосуванням атомної енергії та/або використанням матеріалів, що розщеплюються.

5.2.3. Різного роду воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, знярядь війни, а також внаслідок громадянської війни, народних заворушень і страйків, арешту або знищення врожаю сільськогосподарських культур, посівів і багаторічних насаджень на вимогу військової чи цивільної влади, прямих або побічних наслідків терористичних актів, включаючи пошкодження або знищення майна від пожежі або вибуху, прямо чи побічно з цим пов'язаних.

5.2.4. Навмисних дій або необережності, недбалості Страхувальника, Вигодонабувача чи їх представників, штатного персоналу Страхувальника – юридичної особи, членів родини Страхувальника – фізичної особи або інших осіб, що спільно проживають та ведуть з ним спільне господарство, а також третіх осіб, які відповідно до договорів зі Страхувальником несуть зобов'язання щодо збереження застрахованого майна.

5.2.5. Крадіжки або розкрадання майна під час або безпосередньо після настання страхового випадку, якщо Страхувальником не було здійснено заходів для забезпечення збереження майна, яке залишилося після події, що має ознаки страхової.

5.2.6. Нез'ясування зникнення майна.

5.2.7. Виникнення будь-якої відповідальності перед третіми особами.

5.2.8. Пошкодження або втрати застрахованих культур в результаті настання осіннього заморозку, що трапився в звичайну для даної місцевості пору.

5.2.9. Проведення Страхувальником до складання Страхового акта, заорення пошкоджених посівів, пересівання або допуску випасу худоби.

5.2.10. Техногенних аварій, хімічного або будь-якого іншого забруднення та зараження врожаю, посіву сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень та навколишнього середовища до, під час або після періоду дозрівання врожаю.

5.2.11. Невиконання (або часткового виконання) Страхувальником рекомендацій Страховика або уповноваженої Страховиком особи, правил та приписів органів пожежного нагляду та інших компетентних органів у встановлені строки.

5.2.12. Порушення Страхувальником агротехнічних вимог щодо вирощування, збирання та зберігання врожаю сільськогосподарських культур.

5.2.13. Хвороби рослин, якщо запобіжні заходи щодо розвитку та поширення не здійснювалися або здійснювалися не в повній мірі і таке явище не визнане "Епіфітотією".

5.2.14. Вторинних хвороб рослин, якщо вони не спричинені застрахованими за цим Договором страхування ризиками.

5.2.15. Ушкодження врожаю, посівів шкідниками рослин за умови, якщо дії та заходи боротьби з ними не проводилися або проводилися не в повній мірі.

5.3. За посіви культур, на яких рослини пошкоджені частково (випадання) і необхідно провести підсівання культури, Страховик відповідальності не несе. Такі площі до розрахунку збитку та суми страхового відшкодування не включаються.

5.4. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, Страховик не відшкодовує збитки, заподіяні застрахованим сільськогосподарським культурам, переданим у повне господарське відання або оперативне управління третім особам, які не є Вигодонабувачами.

5.5. Страховиком не відшкодовуються непрямі збитки, викликані Страховим випадком (штрафні санкції тощо), а також моральна шкода.

5.6. Збитки, що викликані ризиками, що виникли до початку страхування, але були виявлені тільки після укладання Договору страхування Страховиком не відшкодовуються.

5.7. Договором страхування можуть бути передбачені інші виключення із страхових випадків ніж визначені пп. 5.1. – 5.6. цих Особливих умов.

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

6.1. Строк дії Договору страхування на умовах цих Особливих умов визначається за домовленістю зі Страхувальником.

6.2. Договір страхування витрат на посів та вирощування врожаю сільськогосподарських культур (групи культур) та багаторічних насаджень діє до початку строку збирання врожаю застрахованої культури (групи культур) встановленого агротехнічними умовами для даної зони (регіону), якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

6.3. Договір страхування неотримання або недоотримання врожаю сільськогосподарських культур (групи культур) і багаторічних насаджень, діє до кінця строку збирання врожаю застрахованої сільгоспкультури (групи культур), встановленого агротехнічними вимогами для даної зони (регіону).

6.4. Договір страхування діє по відношенню до майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) тільки за умови його перебування на території, зазначеній у Договорі страхування.

6.5. Договір страхування чинний тільки на території України.

7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Умови укладання Договору страхування:

7.1.1. Договір страхування укладається відповідно до цих Особливих умов в письмовій формі між Страхувальником та Страховиком згідно з умовами Закону України “Про страхування”.

7.1.2. Договір страхування може бути укладений на підставі однієї чи декількох умов, зазначених в пп. 4.1. - 4.2. цих Особливих умов.

7.2. Договір страхування укладається відповідно до цих Особливих умов на підставі письмової заяви Страхувальника, за встановленою Страховиком формою, яка є невід'ємною частиною Договору страхування. Подання заяви на страхування не зобов'язує Страхувальника укласти Договір страхування. Страховик залишає за собою право відмовитися від укладання Договору страхування.

7.2.1. До заяви, в обов'язковому порядку, додається:

- довідка із статуправління про врожайність культури за останні 5 років, зокрема вибірка, згідно форми 29 сг, звіт про збір урожаю сільськогосподарських культур зі всіх земель або довідка про врожайність, затверджена належним чином;

- Акт первинного обстеження посівів (насаджень);

- карта–схема землекористування;

- технологічна карта вирощування сільськогосподарської культури (насаджень);

- дані, що характеризують сортову, посівну та врожайну якість насіння;

- дані по сівозміні (схема сівозміни) на землях даного господарства;

- розрахунок страхової вартості об'єкта страхування;

- розрахунок загальних планово-нормативних витрат на 1 гектар посівної площі сільськогосподарської культури;

7.2.2. Додатково можуть бути надані такі документи:

- довідка (витяг) з плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану) або розрахунок розвитку господарства, затверджений належним чином;

- інші дані та документи, які Страховик вважає необхідними для оцінки ступеня ризику, ідентифікації та вартості предмета договору страхування.

7.3. Після оформлення Договору страхування, вказані в п. 7.2. цих Особливих умов, документи стають невід'ємною частиною Договору страхування. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, поданих для укладання Договору страхування.

7.4. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення ймовірності настання страхового випадку і розміру можливого збитку в разі його настання.

7.5. Договір страхування, пов'язаний з неотриманням або недоотриманням врожаю сільськогосподарських культур (групи культур) і багаторічних насаджень або витрат на посів сільськогосподарських культур може бути укладений як один (загальний) на вирощування всіх культур чи групи культур, якщо група дає однорідну продукцію (зерно, овочі), за умови відшкодування прямого збитку за кожен культуру окремо, так і на окремо взяту культуру.

7.5.1. При вибіркового страхуванні окремих сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень Страхувальник не має права на одержання страхового відшкодування за збитки, що завдані іншим сільськогосподарським культурам та багаторічним насадженням, які не підпадають під дію такого Договору страхування.

7.6. Після отримання Страховиком письмової заяви Страхувальника на страхування сільськогосподарських культур або багаторічних насаджень Сторони проводять огляд посівів культури (групи культур) або багаторічних насаджень і складають акт первинного

огляду стану посівів, у якому визначається: стан посівів, розвиток рослин, ступінь схожості, відсоток пошкодження, який мав місце до моменту укладання Договору страхування, дотримання Страхувальником агротехнічних вимог щодо вирощування визначеної культури тощо.

7.7. Договір страхування укладається, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування на строк:

-при страхуванні озимих сіяних культур – після появи сходів восени, відновлення вегетації навесні;

- при страхуванні багаторічних насаджень – на період початку вегетації і до входження їх у зиму (припинення вегетації);

- при страхуванні багаторічних сіяних трав посіву минулих років – перед входом їх у зиму, але **не пізніше 01 грудня року** укладання Договору страхування;

- при страхуванні ярих зернових – після появи сходів навесні;

- при страхуванні висаджених (висадок) – після їхнього приживання.

7.8. Договір страхування набуває чинності з моменту внесення страхового платежу чи його першої частини (в разі внесення страхового платежу частинами), якщо інше не передбачено Договором страхування (п. 3 ст. 18 Закону України «Про страхування»).

Днем сплати страхового платежу вважається день надходження грошових коштів на рахунок Страховика.

Відповідальність Страховика починається з дня складання первинного Акта огляду сходів застрахованої культури, але не раніше наступного дня після надходження страхового платежу (його першої частини) на розрахунковий рахунок Страховика.

7.9. Договір страхування закінчується в 24 години 00 хвилин дня, що зазначений в Договорі страхування як дата початку або завершення збору врожаю, за встановленими агротехнічними умовами та термінами для даної зони (регіону).

7.10. При укладанні Договору страхування, Страхувальник повинен обов'язково повідомити Страховика про всі укладені договори страхування, а також про ті, що укладаються в цей час зі страхування посіву або врожаю, що зазначений в Договорі страхування.

7.11 Страхувальник несе відповідальність за повноту та достовірність наданої інформації, що зазначена у п. 7.2. цих Особливих умов.

7.12. Укладання Договору страхування на користь Вигодонабувача не звільняє Страхувальника від виконання обов'язків за цим Договором.

7.13. Якщо після укладення Договору страхування Страхувальник збільшує посівну площу, він має право на збільшення страхової суми шляхом укладання Додаткової угоди до Договору страхування та сплати додаткового страхового платежу.

7.14. Страховий платіж визначається на підставі ставок базових страхових тарифів у залежності від виду майна (врожай, посіви, насадження тощо), зазначеного в заяві Страхувальника, застрахованих ризиків та ймовірності настання страхового випадку, розміру страхової суми. Розміри базових страхових тарифів приведено у Додатку № 1 до цих Особливих умов. Конкретні ставки страхових тарифів визначаються в Договорі страхування за домовленістю Сторін, але з урахуванням факторів, які можуть впливати на ступінь ризику настання страхових випадків.

7.15. Страховий платіж за Договором страхування повинен бути сплачений Страхувальником одноразово за весь строк страхування. Страхувальник має право, за погодженням зі Страховиком, на сплату страхових платежів частинами в строки, що обумовлені умовами Договору страхування.

7.16. Якщо, при внесенні страхового платежу частинами, на час настання страхового випадку:

а) страхова премія сплачена не в повному обсязі, але строк сплати наступної частини страхового платежу не наступив, Страховик має право пропорційно зменшити виплату;

б) страхова премія сплачена не в повному обсязі і при цьому існує заборгованість зі

сплати страхової премії за відповідний період, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

7.17. Сумарний страховий тариф для садів, ягідників, виноградників та інших насаджень не може перевищувати 25%.

7.18. При укладанні Договору страхування за згодою сторін може бути встановлена умовна або безумовна франшиза.

Вид франшизи та її розмір визначає Страховик за погодженням зі Страхувальником при укладанні Договору страхування. Франшиза за Договором страхування може бути встановлена у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі.

7.19. Договір, за яким виплачено страхове відшкодування в розмірі, що є меншим, ніж розмір страхової суми, зберігає свою чинність до кінця строку, зазначеного в Договорі страхування як строк дії Договору страхування, з урахуванням цих Особливих умов та Договору страхування.

7.20. Договором страхування можуть бути передбачені інші умови страхування, які відповідають цим Особливим умовам та чинному законодавству.

8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

8.1. Страхувальник має право:

8.1.1. На одержання страхового відшкодування в розмірі прямого збитку в межах страхової суми, з урахуванням конкретних умов Договору страхування.

8.1.2. Достроково припинити Договір страхування на умовах цих Особливих умов.

8.1.3. В разі втрати оригінального Договору страхування в період його дії подати Страховику письмову заяву про його втрату та одержати дублікат.

8.1.4. Вимагати від Страховика роз'яснень Особливих умов страхування, порядку визначення розмірів страхової виплати.

8.1.5. Вносити Страховику пропозиції щодо внесення змін і доповнень до умов укладеного Договору страхування.

8.1.6. Одержати інформацію про Страховика в порядку, визначеному чинним законодавством України.

8.1.7. В судовому порядку оскаржити відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування.

8.1.8. Залучати за свій рахунок незалежних експертів до розслідування обставин події, що має ознаки страхової, та визначення розміру збитку.

8.2. Страхувальник зобов'язаний:

8.2.1. При укладанні Договору страхування надати Страховику інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику і надалі інформувати Страховика про будь-яку зміну страхового ризику, а також іншу інформацію, що пов'язана з умовами дії Договору страхування.

8.2.2. Надати Страховику необхідну інформацію про витрати, які проведені, у зв'язку з посівом культури на площі, зазначеній у Договорі страхування, перелік виконаних робіт, які передбачені технологією вирощуванню культур, що приймаються на страхування, та суму фактичних витрат, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику.

8.2.3. Надавати Страховику додаткові дані та документи, які мають відношення до випадку, що має ознаки страхового.

8.2.4. Сприяти Страховику в проведенні розслідування і ознайомлювати незалежного експерта з усіма обставинами події, що має ознаки страхової, надавати всі необхідні матеріальні докази та документи.

8.2.5. Сплатувати обчислені страхові платежі в розмірі та порядку, що обумовлені в Договорі страхування.

8.2.6. Повідомити Страховика про інші діючі договори страхування щодо предмету договору страхування.

8.2.7. Дотримуватися під час дії Договору страхування комплексу агротехнічних вимог щодо вирощування застрахованої культури, збирання та зберігання врожаю, рекомендацій Страховика чи уповноваженої ним особи, а також вимог протипожежних правил та виконувати вимоги відповідних органів нагляду.

8.2.8. Оперативно усувати виявлені під час перевірок недоліки та упущення в агротехнології вирощування застрахованої сільськогосподарської культури, які можуть суттєво вплинути на врожайність або подальше її вирощування, в тому числі дотримуватися вказівок та інструкцій Страховика.

8.2.9. Не пізніше як за 7 (сім) днів до початку збирання врожаю, повідомити про це Страховика і надати йому можливість інспекції посівів та визначення можливої врожайності за біологічними ознаками (визначення біологічної врожайності) або проведення контрольного збирання.

8.2.10. Повідомити Страховика в передбачений Договором страхування строк про настання події, що має ознаки страхової.

8.2.11 При настанні події, що має ознаки страхової, здійснити заходи, передбачені в п. 9.2. і п. 10.1. цих Особливих умов.

8.2.12. Надавати Страховику або його представнику можливість проведення огляду посівів сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень до укладання Договору страхування, у період його дії та після настання страхового випадку.

8.2.13. Повідомити Страховика протягом трьох робочих днів після прийняття рішення відповідними органами про реорганізацію (об'єднання, відокремлення), і припинення діяльності Страхувальника, при цьому права й зобов'язання, що випливають із Договору страхування, переходять до правонаступника Страхувальника, про що складається Додаткова угода.

8.2.14. Дотримувати законних, офіційних або узгоджених у Договорі страхування заходів безпеки.

8.2.15. Виконувати в повному обсязі умови Договору страхування і цих Особливих умов.

8.2.16. Дотримуватись інструкцій і вказівок Страховика щодо застрахованих сільськогосподарських культур.

8.2.17. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страхувальника, які не суперечать чинному законодавству України і цим Особливим умовам.

8.3. Страховик має право:

8.3.1. Перевіряти відомості Страхувальника щодо достовірності визначення вартості врожаю та багаторічних насаджень, суми витрат понесених на посів і вирощування врожаю сільськогосподарської культури.

8.3.2. Перевіряти виконання Страхувальником вимог цих Особливих умов та Договору страхування.

8.3.3. Давати інструкції, спрямовані на зменшення збитку, що є обов'язковими для виконання або дотримання Страхувальником.

8.3.4. Провести власне розслідування для з'ясування факту, причин, обставин настання події, що має ознаки страхової, та/або розміру збитку.

8.3.5. При необхідності, визначити уповноваженого експерта, спеціаліста та доручити йому здійснення страхової експертизи в період дії Договору, а також врегулювання збитків та визначення суми страхового відшкодування.

8.3.6. Направляти запити в компетентні установи, органи, які володіють інформацією про обставини події, що має ознаки страхового, з питань, пов'язаних із розслідуванням факту, причин, обставин настання події, що має ознаки страхової, та/або розміру страхового збитку.

8.3.7. Отримати від Страхувальника інформацію, необхідну для встановлення факту, причин, обставин настання події, що має ознаки страхової, та/або розміру страхового відшкодування, включаючи відомості, які складають комерційну таємницю.

8.3.8. Відстрочити виплату страхового відшкодування за необхідністю проведення додаткової перевірки причин і обставин настання події, що має ознаки страхової, а також у випадках, передбачених п. 12.3. цих Особливих умов, про що письмово повідомити Страхувальника.

8.3.9. Вчинити (у межах фактично сплаченої суми страхового відшкодування) позов до осіб, винних у настанні страхового випадку (за наявності таких), з метою отримання від них компенсації за заподіяні збитки.

8.3.10. Відмовити у виплаті страхового відшкодування у випадках, передбачених цими Особливими умовами.

8.3.11. Припинити дію Договору страхування:

- коли виявиться, що догляд за посівами застрахованої культури не відповідає агротехнічним вимогам щодо вирощування цієї сільськогосподарської культури передбачені для даного сорту, регіону вирощування, про що складається й підписується Сторонами відповідний акт, про що повідомляється Вигодонабувач.

- у випадках, які передбачені цими Особливими умовами та законодавством України

8.3.12. Протягом строку дії Договору страхування Страховик перевіряти стан і попередню вартість застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), а також правильність наданих Страхувальником даних. Страхувальник не має права перешкоджати Страховику при здійсненні ним такого права.

8.4. Страховик зобов'язаний:

8.4.1. Ознайомити Страхувальника з Особливими умовами страхування;

8.4.2. Після надходження Заяви від Страхувальника та прийняття рішення про укладення Договору страхування, провести первинний огляд стану посівів, скласти відповідний акт та підписати його Сторонами. Зазначений Акт стає невід'ємною частиною Договору.

8.4.3. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання події, що має ознаки страхової (надходження письмової заяви від Страхувальника), вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасної виплати відшкодування.

8.4.4. Тримати в таємниці відомості про Страхувальника і його майновий стан, за винятком випадків, передбачених чинним законодавством України.

8.4.5. При прийнятті рішення надавати пріоритети документам державної гідрометеорологічної служби, органів пожежного нагляду, підрозділів Міністерства надзвичайних ситуацій України та інших експертних організацій, компетентних у встановленні факту, причин та наслідків страхових подій зазначених у Договорі страхування.

8.4.6. Відшкодувати Страхувальнику прямі збитки, що будуть йому заподіяні Страхувальнику внаслідок настання страхового випадку згідно з умовами та в порядку, визначеними Договором страхування. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхової виплати (страхового відшкодування) шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування.

8.4.7. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування в порядку та в строки, передбачені Договором страхування.

8.4.8. У випадку відмови у виплаті страхового відшкодування письмово повідомити Страхувальника про причини відмови в строк, передбачений Договором страхування та цими Особливими умовами.

8.4.9. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку, щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це було передбачено умовами Договору страхування.

8.4.10. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик або збільшення вартості майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) укласти Додаткову угоду до діючого Договору страхування.

8.4.11. У разі настання страхового випадку здійснити заходи, передбачені у п. 9.3 цих Особливих умов.

8.4.12. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки Страховика, які не суперечать чинному законодавству України і цим Особливим умовам.

8.5. Відповідальність сторін.

8.5.1. В разі невиконання вимоги про строк повідомлення про настання випадку, що має ознаки страхового випадку, з боку Страхувальника без поважних причин, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування.

8.5.2. Якщо страхове відшкодування не виплачене Страховиком у встановлений строк, Страховик виплачує Страхувальнику пеню в розмірі, визначеному Договором страхування.

8.5.3. Сплата Страхувальником неповної суми страхового платежу у визначені Договором страхування строк тягне часткову відповідальність Страховика на умовах, що зазначені цими Особливими умовами та Договором страхування.

8.5.4. У випадку, якщо Страхувальник свідомо не вжив розумних та посильних заходів для зменшення можливих збитків в результаті настання випадку, що має ознаки страхового, Страховик звільняється від відшкодування збитків.

8.5.5. Страхувальник несе відповідальність за повноту та достовірність інформації, наданої при укладанні Договору страхування, повідомлення (несвоєчасне повідомлення) про зміну ступеню ризику відносно предмету договору страхування та про настання випадку, що має ознаки страхового. У випадку подання Страхувальником недостовірної інформації, Страховик має право відмовити йому у виплаті страхового відшкодування.

8.5.6. Страховик не має права розголошувати одержані ним внаслідок своєї професійної діяльності відомості про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, що передбачені чинним законодавством України. За порушення таємниці страхування Страховик в залежності від виду порушених прав та характеру порушення несе відповідальність в порядку, передбаченому чинним законодавством України.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

9.1. У разі настання страхового випадку Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний:

9.1.1. Як тільки стане відомо, але в будь-якому разі не пізніше 2-х днів з дати настання такого випадку (за винятком вихідних та неробочих днів), якщо інше не встановлено Договором страхування, письмово повідомити про це Страховика або його представника.

9.1.2. Вжити розумних та посильних заходів в обставинах, що склалися, для зменшення можливих збитків.

Страховик звільняється від відшкодування збитків, якщо вони виникли внаслідок того, що Страхувальник свідомо не вжив розумних та посильних заходів для зменшення можливих збитків.

9.2. При настанні страхового випадку Страхувальник також зобов'язаний:

9.2.1. Виконати всі необхідні заходи для запобігання і усунення причин, які можуть визвати додатковий збиток.

9.2.2. Протягом 24 годин після настання страхового випадку заявити про це в компетентні органи: в правоохоронні органи, органи пожежної охорони,

гідрометеослужбі, службі захисту рослин, підрозділам Міністерства з питань надзвичайних ситуацій тощо.

9.2.3. Подати Страховику письмове повідомлення, за встановленою Страховиком формою, про настання і обставини події, що має ознаки страхової, характер пошкодження рослин, площі, на яких пошкоджені чи загинули рослини.

9.2.4. Надати Страховику всю необхідну інформацію та документи, зазначені п. 10.1 цих Особливих умов, для встановлення факту настання події, що має ознаки страхової, та визначення розміру збитку.

9.2.5. Зберігати застраховане майно (врожай, посіви, насадження тощо), яке постраждало, до прибуття експерта Страховика в тому вигляді, у якому воно було після випадку, що має ознаки страхового. Зміна картини збитку може бути зроблена у разі, якщо це необхідно за вимогами безпеки чи зменшення збитку, якщо на це отримано згоду Страховика, а також після закінчення 2-х тижнів після повідомлення Страховика про страхову подію.

9.2.6. Надати Страховику можливість проводити огляд і обстеження застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо), розслідування у відношенні причин і розміру збитку.

9.3. Страховик після повідомлення про страховий випадок зобов'язаний:

9.3.1. Забезпечити огляд застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо) експертом Страховика, для чого протягом 2-х робочих днів, за виключенням вихідних і неробочих днів, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, направити свого представника на місце і в час, які узгоджені з Страхувальником.

9.3.2. Протягом десяти робочих днів з дня повідомлення Страхувальником Страховика про настання страхового випадку скласти Акт огляду. Акт огляду складається представником Страховика за участю Страхувальника чи уповноваженої ним особи та, при потребі, спеціалістів відповідного фаху (експертів).

9.3.2.1. При складанні Акта огляду Страховику необхідно встановити дійсну причину загибелі посівів.

9.3.2.2. В разі встановлення, що загибель посівів виникла від причин, за які відповідальність Страховик не несе, то складається акт довільної форми, в якому зазначається фактична причина загибелі культури, розмір площі посіву та загибелі, місце знаходження (номер поля, бригада тощо).

9.3.2.3. Особи, що складають такий Акт, який є одним з документів, на підставі якого визначається розмір страхового відшкодування, несуть персональну відповідальність за достовірність та правдивість інформації згідно з чинним законодавством України

9.3.3. При страхуванні сільськогосподарських культур закритого ґрунту складається Акт за участі представника Страховика, стосовно причинно-наслідкового зв'язку між пошкодженням або загибеллю сільськогосподарських культур у випадку, коли було пошкоджено саму споруду та/або засобів її комунікації внаслідок подій на випадок яких проводилося страхування.

9.3.4. Всі перераховані документи підписуються Страховиком і засвідчуються його печаткою.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

10.1. Для прийняття рішення про виплату чи відмову у виплаті страхового відшкодування Страхувальник (Вигодонабувач) повинен надати такі документи:

- повідомлення про настання події, що має ознаки страхової.
- Договір страхування або його дублікат;
- документи, що підтверджують право володіння предметом договору страхування (Державний акт на право власності на землю, договір оренди землі тощо);

- Акт огляду, підписаний Страховиком і Страхувальником;
- письмову заяву Страхувальника довільної форми про виплату страхового відшкодування;
- опис пошкодженого, знищеного чи втраченого застрахованого майна (врожаю, посівів, насаджень тощо);
- надати довідки (акти, висновки тощо) відповідних органів (пожежної служби, органів внутрішніх справ, служби захисту рослин, підрозділів Міністерства з питань надзвичайних ситуацій тощо) про факт, причини та обставини настання події, що має ознаки страхової і про розмір збитку;
- бухгалтерські документи Страхувальника, що підтверджують розмір збитку;
- копію майнової претензії до особи, винної в заподіянні збитків та документи, що підтверджують відправлення претензії адресату (у випадку настання страхового випадку, зазначеного в п. 4.2.10.);
- протягом строку розслідування випадку, що має ознаки страхового, надав Страховику рішення (вирок) суду щодо винності особи, яка заподіяла збиток (у випадку пошкодження (знищення) майна внаслідок протиправних дій третіх осіб).
- інші документи, передбачені Договором страхування, якщо вони необхідні для встановлення розміру збитків, що підлягають відшкодуванню.

10.2. Ненадання Страхувальником (Вигодонабувачем) необхідних Страховику документів, відсутність яких ускладнює чи унеможлиблює встановлення обставин настання події, що має ознаки страхової, розміру заподіяних збитків та(або) інтересу Страхувальника (Вигодонабувача) у збереженні застрахованого майна дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування чи зменшити його розмір.

11. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

11.1 Виплата страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з Договором страхування на підставі заяви Страхувальника чи Вигодонабувача і страхового акта, який складається Страховиком.

11.2. Для складання Страховиком страхового акта Страхувальник повинен підтвердити факт настання страхового випадку а також надати документи, зазначені у п. 10.1. цих Особливих умов.

11.3. Страхове відшкодування виплачується з урахуванням умов Договору страхування і цих Особливих умов.

11.3.1. Розмір збитку визначається згідно з пп. 3.8. – 3.11. цих Особливих умов.

11.3.2. Страхове відшкодування виплачується в розмірі прямого збитку, якщо Страхувальник виконав свої зобов'язання у повній мірі та сплатив усі страхові платежі у строки, зазначені в Договорі страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

11.3.3. Страхове відшкодування може включати витрати, зазначені в п. 2.4. цих Особливих умов, якщо це передбачено Договором страхування.

11.4. Якщо Страхувальник чи Вигодонабувач одержав відшкодування від особи, відповідальної за заподіяний збиток, Страховик відшкодовує різницю між сумою страхового відшкодування, що підлягає виплаті за умовами Договору страхування, і сумою отриманою в порядку відшкодування збитку, заподіяного від третіх осіб.

11.5. У разі коли страхова сума становить певну частку вартості витрат на посів та вирощування застрахованої культури чи вартості неотримання або недоотримання врожаю, страхове відшкодування виплачується у такій же частці від визначеного за страховим випадком збитків.

11.6. Без згоди Страховика, якщо це передбачено Договором страхування, Страхувальник не має права відмовлятися від застрахованого врожаю (його частини),

який залишився після страхового випадку, навіть і пошкодженого. Залишкова вартість такого врожаю підлягає вирахуванню з суми збитку.

11.7. Якщо інше не передбачено Договором страхування, грошова оцінка понесених Страхувальником збитків здійснюється після закінчення збору врожаю відповідних культур на території територіальної одиниці (району, області), у межах якої знаходиться місце страхування, після отримання форми № 29 сг, або документів за іншою прийнятою формою.

11.8. Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах виплаченої суми право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

11.9. В разі, якщо Страхувальник (Вигодонабувач) своїми діями (бездіяльністю) перешкоджає Страховику в здійсненні права регресу до винної особи або здійснив неможливим цей процес Страховик звільняється від виплати страхового відшкодування, а якщо виплати вже були зроблені, то Страховик вправі зажадати повернення виплачених сум страхового відшкодування, що повинно бути обумовлено Договором страхування.

12. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

12.1. Рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування приймається Страховиком у строк, не більший ніж 15 робочих днів з дня надання Страхувальником усіх необхідних документів і відомостей про обставини настання події, що має ознаки страхової.

12.2. Страхове відшкодування виплачується в строк до 10 робочих днів після прийняття рішення про виплату страхового відшкодування і складення страхового акту.

При безготівковій формі розрахунків днем виплати страхового відшкодування є день списання грошей з рахунку Страховика.

Датою відправлення страхового відшкодування поштою є дата, зазначена на поштовому штампелі.

12.3. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату чи відмову у виплаті страхового відшкодування на строк не більше ніж 180 днів з дня надання Страхувальником усіх необхідних документів і відомостей про обставини настання випадку, що має ознаки страхового:

12.3.1. У випадку, коли у нього з'явилися обґрунтовані сумніви стосовно законності прав Страхувальника на отримання страхового відшкодування.

12.3.2. До припинення кримінальної справи або винесення вироку, постанови чи рішення суду (за цивільним позовом), або органу чи посадової особи, що розглядає справу про адміністративне правопорушення, якщо за фактом настання випадку, що має ознаки страхового, та (або) стосовно особи Страхувальника-фізичної особи (а також осіб, які проживають разом зі Страхувальником і ведуть з ним спільне домашнє господарство, його довірених осіб, інших осіб, контроль за діяльністю та (або) організацію праці яких здійснює Страхувальник (надалі – особи, пов'язані з Страхувальником)) чи посадових осіб Страхувальника-юридичної особи відбуваються наступні процедури:

- порушено кримінальну справу,
- проводиться розслідування обставин, що призвели до заподіяння шкоди, або кримінальну справу передано до суду,
- порушено справу про адміністративне правопорушення,
- подано цивільний позов про відшкодування заподіяної Страхувальником (особами, пов'язаними зі Страхувальником) шкоди, пов'язаної з настанням страхового випадку.

12.4. Рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування повідомляється Страхувальнику у письмовій формі з обґрунтуванням причин відмови протягом 5 робочих днів з дня прийняття рішення про відмову у виплаті страхового відшкодування. Відмова

Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником у порядку, визначеним чинним законодавством України.

13. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

13.1.1. Навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

13.1.2. Вчинення Страхувальником або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного або необережного (злочинна недбалість) злочину, адміністративного правопорушення, що привели до страхового випадку.

13.1.3. Якщо Страхувальник свідомо подав неправдиві відомості про предмет договору страхування або про факт настання страхового випадку.

13.1.4. Якщо Страхувальник отримав повне відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні.

13.1.5. Якщо Страхувальник несвоєчасно повідомив Страховика про настання страхового випадку без поважних на це причин або створив перешкоду у визначені обставин характеру та розміру понесеного збитку.

13.1.6. Якщо загибель врожаю та(або) посіву культури виникла з вини Страхувальника.

13.1.7. Якщо стихійне лихо трапилось у таку пору року, коли за умовами даної місцевості і даної пори року врожай культури повинен був бути уже зібраний, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

13.1.8. Якщо Страхувальником буде проведено пересівання (пересаджування) застрахованих сільськогосподарських культур на площі загибелі або заорювання чи випас худоби на пошкоджених культурах до складання акту обстеження стану рослин Страховиком.

13.1.9. Якщо Страхувальником буде порушено агротехнічні вимоги щодо вирощування врожаю, посіву, догляду за сільськогосподарськими культурами і багаторічними насадженнями.

13.1.10. Якщо Страхувальником не були виконані рекомендації та(або) інструкції Страховика, що спрямовані на зменшення збитку.

13.1.11. В інших випадках, передбачених законодавством України.

14. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

14.1. Дія Договору страхування припиняється та Договір страхування втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

- 1) закінчення строку його дії;
- 2) виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
- 3) загибелі врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень внаслідок подій, не передбачених умовами страхування;
- 4) ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України “ Про страхування”;
- 5) ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;
- 6) прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

7) несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки, При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений протягом десяти робочих днів, з дати визначеної у Договорі страхування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

6) в інших випадках, передбачених законодавством України.

14.2. Дія Договору страхування може бути достроково припинена за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

14.3. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника, Страховик повертає Страхувальнику сплачені страхові платежі за період, який залишився до закінчення дії Договору страхування з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Розмір нормативних витрат на ведення справи зазначений в Додатку 1 до цих Особливих умов.

Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

14.4. Договір страхування вважається недійсним з часу його укладання у випадках, передбачених законодавством України, а також у разі:

1) коли Договір страхування укладено після настання страхового випадку, передбаченого цим Договором;

2) коли за Договором страхування застраховано майно (врожай, посіви, насадження тощо), яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набрали законної сили.

3) Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку згідно чинного законодавства України.

14.5. В разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі.

Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

14.6. Сума страхових платежів, що повертається за умовами п. 14.3 та п. 14.5 цих Особливих умов, виплачується Страхувальнику. З моменту виплати цієї суми дія Договору страхування припиняється.

14.7. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі за умови дострокового припинення Договору страхування.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

15.1. Вимоги, які впливають із Договору страхування, що заперечуються однією з Сторін, вирішуються у судовому порядку згідно з чинним законодавством України.

15.2. Право Страхувальника на пред'явлення претензій Страховику щодо виплати страхового відшкодування зберігається протягом терміну, передбаченого законодавством України.

16. СТРАХОВІ ТАРИФИ

16.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Конкретний розмір страхового тарифу визначається у Договорі страхування за згодою Сторін.

16.2. Тарифи за страховими випадками, передбаченими цими Особливими умовами, наведені у Додатку 1 до цих Особливих умов.

17. ОСОБЛИВІ УМОВИ

17.1. Назви розділів цих Особливих умов призначені для зручності викладу тексту і не будуть прийматися до уваги при тлумаченні цих Особливих умов як визначальні, що доповнюють, обмежують або іншим чином стосуються положень цих Правил по суті.

17.2. Цими Особливими умовами регламентовано основні умови страхування, однак за домовленістю між Страхувальником і Страховиком до Договору страхування можуть бути внесені застереження, доповнення та зміни, виходячи з конкретних умов страхування, що не погіршують становище Страхувальника порівняно з основними положеннями цих Особливих умов та відповідають Закону України "Про страхування".

17.3. У відносинах зі Страхувальником Страховик керується умовами Договору страхування. Якщо Договір страхування не передбачає певних умов, Страховик і Страхувальник керуються цими Особливими умовами. При цьому пріоритетними є умови Договору страхування.

17.4. Зміни та доповнення до цих Особливих умов, у тому числі з метою розширення обсягу відповідальності Страховика за Договором страхування, включаючи перелік предметів договору страхування та страхових ризиків, реєструються в Державній комісії з регулювання ринків фінансових послуг України (ст. 17 Закону "Про страхування").

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

**Голова Правління
ПрАТ “СК“Гарант-Система”**

_____ **Петренко О.П.**

“ 10 ” квітня 2014 р.

ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ №1

ДО ПРАВИЛ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА

**(іншого, ніж передбачено пунктами 5-9 статті 6 Закону
України «Про страхування»)**

м. Київ

1. В тексті Правил замість «ЗАТ «СК «Гарант – Система» читати ПрАТ «СК «Гарант – Система», замість «Закрите акціонерне товариство «Страхова компанія «Гарант – Система» - читати «Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Гарант – Система».